

KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır.

Heydər Əliyev

DIPLOMAT

№ 14 (526) 9-15 Aprel, Nisan, sal. il 2023
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbāhəddin Eləglu

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev və Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Jelka Tsviyanoviç mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Səh. 15

Nêçîrvan Barzanî: Enfal, qurbanîdana gelê Kurdistanê ye

Səh. 14

Serok Barzanî: Tawanên dijî gelê Kurdistanê hatine kirin nayên jibîrkirin

Səh. 15

Mesrûr Barzanî ji bo ewlehî û aramiya Silêmaniyê piştevaniya xwe ragihand

Səh. 14

Kerkûkî: Ji bo rewşa Kerkûkê asayî bibe lihevkiyane hatiye kirin

Səh. 13

KSDP Lideri: İran, YNK ekibinin hükümete dönməsi için çabalyor

Səh. 13

Mazlum Abdi: Suriye ordusuna katılmayı umuyoruz

Azərbaycan və Tacikistan prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü olub

Səh. 2

Mahmud bəy Səfikürdski

Səh. 12

Sarı aşiq haqqında

Səh. 4

Ji ser Enfala Germiyanê 35 sal derbas bûn

Səh. 15

KÜRDLƏR VƏ KÜRDÜSTAN

Səh. 7

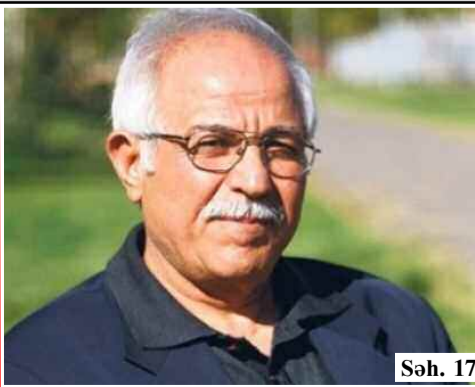
PAK: 'Em Şehîdên Enfalê Bigiranî Bibîrtînin'

Səh. 16

Səh. 10

Ağla, telli sazım ağla

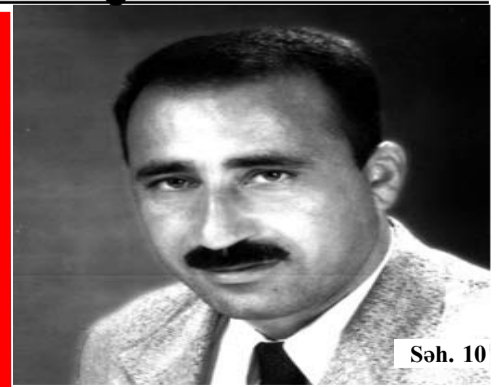
Səh. 17

Serokê Kurdistanê Xalid Begê Cibrî...

Səh. 11

Jiyana kurdên koçber

Səh. 10

RABE RABE!

Prezident İlham Əliyev və Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri Jelka Tsviyanoviç mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri xanım Jelka Tsviyanoviç aprelin 13-də Sarayevoda mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı:

- Hörmətli xanım Sədr, hörmətli cənab Komşiç, hörmətli cənab Beçiroviç.

Hörmətli xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, xanım Sədr, mənə göstərdiyiniz qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Mən gözəl ölkənizdə olmağımdan çox məmnunam. Siz qeyd etdiyiniz kimi, biz Sizinlə bir ay yarım bundan əvvəl Bakıda görüşmüşdük. Siz mənə ölkənizə dəvət etmişdiniz və mən böyük məmnuniyyətlə bu dəvəti qəbul edib bu gün Sizin ölkənizdəyəm.

Bu gün biz geniş fikir mübadiləsi əsnasında Bosniya və Herseqovina-Azərbaycan əlaqələrinin gələcək inkişafı ilə bağlı vahid mövqeyə gəlmişik. Yəni, bu əlaqələr bundan sonra yüksələn xətlə inkişaf edəcək.

Əlaqələrimizin tarixi də çox gözəldir. Xüsusilə siyasi müstəvidə aparılan məsələhləşmələr və əlaqələr bizim münasibətlərimizi yüksək səviyyəyə qaldırmışdır. Biz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birimizi bütün məsələlərdə dəstəkləmişik və bu dəstək bu gün də hiss olunur. Xüsusilə işğal dövründə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığı ilə bağlı Bosniya və Herseqovinanın mövqeyi bizim üçün çox önəmli idi.

Bir məsələni də xüsusilə qeyd etmək istəyirəm, iki il yarım bundan əvvəl Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı öz

ərazi bütövlüyünü bərpa edəndə Bosniya və Herseqovina qətiyyətli şəkildə Azərbaycanı dəstəkləmişdir, bizim haqq işimizi dəstəkləmişdir. Bu, dostluq və

daha məqsədyönlü şəkildə aparılacaq. Birgə komissiya, yəni, Birgə İqtisadi Komissiya haqqında qərar qəbul edilmişdir. Bu gün aparılan danışıqlar əsnasında,

verək. Biz ölkənizə sərmayə qoymaqda maraqlıyıq.

Eyni zamanda, energetika sahəsində çox geniş imkanlar vardır. Azərbaycanın təşəb-

Bununla paralel olaraq nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın bütün istiqamətləri geniş araşdırılmalıdır. Azərbaycan Orta Dəhliz layihəsi üzrə öz ərazisində bütün lazımı infrastruktur layihələrini icra edib, onları başa çatdırıb, eyni zamanda, digər ölkələrdə nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı böyük sərmayə qoyur. Ona görə Cənubi Qafqaz və Balkan regionları arasında nəqliyyat bağlantısı da hesab edirəm ki, bütün bölgələrimizdə yaşayan xalqlar üçün faydalı ola bilər.

Biz bu gün söhbət zamanı, həmçinin mədəniyyətlərarası dialoqun dərinləşməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi apardıq, bizim təcrübəmizi bölüşdük. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə də birgə fəaliyyətin böyük önemi ola bilər. Həm Bosniya və Herseqovina, həm Azərbaycan çoxkonfessiyalı ölkələrdir. Bizim ölkələrimizdə bir çox etnik qruplar yaşayır və bu etnik qrupların sülh, əmin-amanlıq, dostluq, qardaşlıq şəraitində yaşaması sabitlik üçün əsas şərt-dir. Burada da fikir mübadiləsi, təcrübə mübadiləsi, birgə fəaliyyət, o cümlədən elm, təhsil sahələrində, qeyri-hökumət təşkilatları çərçivəsində birgə əməkdaşlıq üçün çox gözəl imkanlar vardır.

Mən bir daha bu dəvətə və qonaqpərvərliyə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bir məqamı da qeyd etməliyəm ki, 1972-ci ildə - hələ Sovet İttifaqı və Yuqoslaviyanın mövcudluğu dövründə Bakı və Sarayevoda arasında qardaşlaşma sazişi imzalanmışdır. O vaxtdan Sarayevoda və Bakıda qardaş şəhərlər sayılır. Əminəm ki, bu səfərdən sonra bizim qardaşlığımız daha möhkəm olacaq. Sağ olun.

qardaşlıq mövqeyidir, buna görə biz Sizə minnətdarıq.

Azərbaycan da öz növbəsində bütün məsələlərdə, o cümlədən Bosniya və Herseqovinanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərinin toxunulmazlığı ilə bağlı bir-mənəli şəkildə Bosniya və Herseqovinanın maraqlarını dəstəkləmişdir.

Bu gün isə bizim münasibətlərimizin yeni səhifəsi başlayır. Rəsmi səfər çərçivəsində aparılan danışıqlar, qeyd etdiyim kimi, yeni imkanlar açır. O cümlədən bu gün imzalanmış strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamə gələcək inkişafımızın istiqamətlərini göstərir.

Biz müntəzəm olaraq siyasi və diplomatik müstəvidə məsələhləşmələr aparacağıq. Eyni zamanda, iqtisadi sahədə işlər

eyni zamanda, konkret layihələr üzrə işçi qrupunun yaradılması da razılaşdırılıb və qısa müddət ərzində bu istiqamətdə addımlar atılacaq.

Strateji tərəfdaşlıq əlaqələri xüsusi əlaqələrdir. Bu, hər iki ölkənin üzərinə çox böyük məsuliyyət qoyur. Biz bu məsuliyyətə hazırıq. Əminəm ki, Bosniya və Herseqovina və Azərbaycan sözün əsl mənasında strateji tərəfdaşlar kimi bundan sonra birgə fəaliyyət göstərəcək.

Əməkdaşlığın digər istiqamətləri ilə bağlı onu deyə bilərəm ki, ticarət dövriyyəsinin artırılması məsələsi gündəlikdədir. Biz xahiş etdik ki, bizə konkret investisiya layihələri təqdim edilsin. Biz bu layihələrə baxaq, onları incələyək və qısa müddət ərzində öz cavabımızı

büskarı olduğu Cənub Qaz Dəhlizinin uzunluğu 3 min 500 kilometrdir. İki ildən bir qədər çox müddət ərzində bu kəməri Avropaya təbii qazımızı nəql edir. Bu kəməri Bosniya və Herseqovinanın sərhədlərinin yanından keçir. Yaxşı olar ki, biz təbii qaz sahəsində də əməkdaşlığa başlayaq. Müvafiq göstərişlər artıq verilmişdir.

Bununla bərabər, hidroenergetika, eyni zamanda, bərpaolunan digər enerji növləri üzrə birgə araşdırmalar aparılacaq. Əminəm ki, bu istiqamətdə də ciddi addımların atılması mümkün olacaq. Azərbaycan xarici ölkələrə milyardlarla dollar həcmində sərmayə qoyubdur və əlbəttə ki, Bosniya və Herseqovina ilə bu sahədə əməkdaşlıq bizim üçün çox maraqlıdır.

Prezident İlham Əliyev ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 12-də Şimali Makedoniya Respublikasının xarici işlər naziri, ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri Buyar Osmanini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı beynəlxalq tədbirlər əsnasında Şimali Makedoniyanın Prezidenti və Baş naziri ilə olan təmaslarını məmnuniyyətlə xatırladı.

Qəbula görə təşəkkürünü bildiren Buyar Osmanini ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri kimi Şimali Makedoniyanın prioritetləri barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirdi ki, Şimali Makedoniya sədrliyi çərçivəsində "Hər şey insanlar üçün" konsepsiyasını əsas götürüb və sədrlik prosesində də bu əsasda insanlara köklənən siyasətin həyata keçirilməsi istiqamətində çalışıb. O, ATƏT-in Şimali Makedoniyaya üzv dövlət kimi verdiyi dəstəyini xatırladaraq, hazırda ölkəsinin bu təşkilatın gündəliyində duran məsələlərin həllinə öz töhfəsini verməyə çalışdığını dedi, bu baxımdan Şimali Makedoniyada daxili siyasətdə "Hamı üçün vahid cəmiyyət" konsepsiyasından çıxış etdiyini bildirdi, ölkə daxilində və

regionda postmünaqişə şəraitində barışıqın təmin olunması istiqamətində həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verdi. Bu xüsusda ölkəsinin əldə etdiyi təcrübənin Cənubi Qafqaz regionu ilə də bölüşməyə hazır olduğunu diqqətə çatdırdı.

Azərbaycan Prezidenti Şimali Makedoniyanın və ümumilikdə Balkan regionunun etnik barışıq konsepsiyasının, reintegrasiya və inklüziv cəmiyyətin yaradılması təcrübəsinin Cənubi Qafqaz üçün

də maraqlı ola biləcəyini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın üç Cənubi Qafqaz ölkəsinin bir araya gələrək görüş keçirməsi ilə bağlı təklifini xatırladı.

Prezident İlham Əliyev Ermənistanla Azərbaycan arasında hazırda sülh prosesinin iki istiqamət üzrə həyata keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Bu baxımdan dövlətimizin başçısı Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi regionundan olan erməni sakinlərlə bir-

baş təmasların həyata keçirilməsi istiqamətində Bakıda görüşlərin təşkil edilməsinə dair təkliflərlə çıxış etdiyini vurğuladı və bu xüsusda Azərbaycan tərəfindən xüsusi nümayəndənin təyin edildiyini dedi və onların Bakıya həm reintegrasiya, həm də müxtəlif infrastruktur layihələrinin müzakirəsi məqsədilə dəvət edildiyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev, eyni zamanda, Ermənistanla Azərbaycan arasında ikitərəfli əsasda sülh müqav-

iləsi üzrə və münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində danışıqların aparıldığını diqqətə çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı dünən Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş vermiş insidenti qeyd edərək, bunun Ermənistan tərəfindən məqsədyönlü şəkildə törədilmiş təxribat olduğunu bildirdi.

Buyar Osmanini ATƏT-in Azərbaycanda humanitar miniatemizləmə, yaşıl liman və digər praktiki layihələrə töhfə verə biləcəyini qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın ATƏT ilə əməkdaşlığına praktiki müstəvidə baxdığını qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı bu xüsusda transsərhəd çayları üzrə birgə əməkdaşlıq, humanitar miniatemizləmə, yaşıl limanlar, Orta Dəhliz kimi konsepsiyalar üzrə praktiki və praqmatik əməkdaşlıq layihələrinin icra olunması imkanlarına baxılmasının mümkünliyünü diqqətə çatdırdı.

Görüşdə, həmçinin Azərbaycanla Şimali Makedoniya arasında nəqliyyat, enerji və qarşılıqlı maraqlı doğuran digər ikitərəfli əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu.

Daşkəsəndə KOB dostunun təşəbbüsü ilə sahibkarlığa və məşğulluğa dair maarifləndirmə davam edir

Aprelin 17-də Daşkəsən KOB dostunun təşkilatçılığı Daşkəsən Rayon İcra

qiyasının həyata keçirilməsinə dair 2020–2025-ci illər üçün Tədbirlər Planı'nın 3.1-ci bən-

bazar araşdırmasının aparılması, özünüməşğulluq proqramı və bir sıra mövzular barədə söz açıb. Muraz Məmmədov vurğulayıb ki, Rayon İcra Hakimiyyətinin, Gəncə-Daşkəsən Regional Məşğulluq İdarəsinin rayon xidmət şöbəsi və Daşkəsən Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin iştirakı ilə keçirilən görüşün məqsədi koordinasiyalı şəkildə hərəkət etmək, rayonda bu sahədə olan mövcud problemlərə kompleks yanaşmaqla həllinə operativ nail olmaqdır. Görüşdə aqrar məşğulluğun artırılması, bu sahədə görülən işlər, fermerlərin inkişafı üçün həyata keçirilən layihələr, suvarma məsələləri, gübrə ilə təminat, əkin sahələrində zərərvericilərə qarşı mübarizənin təşkili, bəyan prosesinin gedişi və digər mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, suallar cavablandırılıb, müraciət və təkliflər qeydə alınır.

Daşkəsən KOB dostunun təşəbbüsü ilə analoji formatda növbəti görüşlərin rayonun digər yaşayış məntəqələrində keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Hakimiyyətinin, Gəncə-Daşkəsən Regional Məşğulluq İdarəsinin rayon xidmət şöbəsi və Daşkəsən Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin iştirakı ilə Çanaqqı kəndində sakinlərlə sahibkarlığa və məşğulluğa dair maarifləndirici görüş keçirilib.

Tədbir eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 13 fevral tarixli 1816 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Məşğulluq Strate-

dinin (Sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən şəxslərin aktiv məşğulluq tədbirlərinə cəlb edilməsi işinin gücləndirilməsi) icrası məqsədi daşıyır.

Daşkəsən KOB dostu Muraz Məmmədov çıxışında iştirakçıları KOBİA-nın xidmətləri barədə məlumatlandırıb. Sahibkarlığa və bazarlara çıxışa dövlət dəstək mexanizmləri, "Startup" şəhadətnaməsi, daxili

Gəncədə bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin xatirəsi anılıb, məzarüstü abidəsinin ətrafında salınan yeni parkın açılışı olub

Gəncədə bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin məzarüstü abidəsinin ətrafında salınan

yeni salınan parkın açılışı olub. Bildirilib ki, çoxsaylı şəhər sakinləri, o cümlədən şəhərim-

edilib. Tədbir zamanı iştirakçılara görkəmli bəstəkarın həyat və yaradıcılığı barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd olunub ki, 16 aprel 1916-cı ildə Gəncədə dünyaya göz açan Qəmbər Hüseynli sənət aləmində xalqına xidməti həyatının əsas mənası hesab edən sənətkarlardan olub. Bütün yaradıcılığı boyu professional musiqi sənətimizin xalq tərəfindən daha çox sevilən janr və formalar hesabına zənginləşməsinə çalışıb. Bütün dünya Qəmbər Hüseynliyini "Cücələrim"lə tanısa da, bəstəkarın Azərbaycan xalqı tərəfindən sevilərək dinlənən digər bəstələri də var. Görkəmli bəstəkarın yaradıcılığında mahnı və romanslar mühüm yer tutur.

Tədbirin davamında Gəncə Uşaq Evinin sakinləri tərəfindən Qəmbər Hüseynlinin bəstələrinə yazılan şeirlər səsləndirilib.

Məlumat üçün bildirək ki, yeni istifadəyə verilən parkda körpə və uşaqların oynamaı üçün müxtəlif atraksionlar quraşdırılıb, idman qurğuları, söhbətqah və oturmaqah yerləşdirilib.

parkın açılışı olub. Mərasimdə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, Türkiyənin Gəncədəki Baş konsulu Recep Öztöp, Aparatın məsul əməkdaşları, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, kollec direktorları, həmçinin bəstəkarın ailə üzvləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin məzarüstü abidəsi ziyarət olunub, üzərinə tər çiçəklər düzülüb. Daha sonra burada

izin ziyalıları Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramova müraciət edərək, görkəmli bəstəkarın məzarının ətrafında balaca fidanlar üçün park salınmasını xahiş etmişdirlər. Edilən müraciət əsasında şəhər rəhbərliyi tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilmiş və parkın salınması işlərinə başlanılmışdır.

Qəmbər Hüseynlinin doğum günü ərəfəsində açılış olan park, balaca fidanlara ərmağan

Samux Rayon İcra Hakimiyyətində vətəndaşların növbəti fərdi qaydada qəbulu keçirilmişdir

Samux Rayon İcra Hakimiyyətində vətəndaşların növbəti fərdi qaydada qəbulu keçirilmişdir.

Qəbulda rayon İcra Hakimiyyəti Başçısı Aparatının məsul işçiləri, aidiyyatı idarə, təşkilat, xidmət sahələrinin rəhbərləri,

İnzibati Ərazi Dairələri üzrə nümayəndələr və bələdiyyə sədrləri iştirak etmişlər. Vətəndaşların qəbulu saat 10:00-da başlamış, qəbula yazılmış 8 nəfər vətəndaşın müraciəti dinlənilmişdir. Onlardan 5 nəfəri torpaq, 1 nəfəri su, 1 nəfəri təbii qazın

verilməsi, 1 nəfəri isə təqaüdün verilməsi ilə bağlı müraciət etmişdirlər. Dinlənilmiş müraciətlərin və qaldırılan məsələlərin həlli ilə bağlı aidiyyatı qurumların rəhbərlərinə və məsul şəxslərə yerində müvafiq tapşırıqlar verilmişdir.

Talış xalqının dəyərli və mübariz qızı, İradə Məlikova 55-yaşın mübarək

Talış xalqının mübariz və dəyərli qızı İradə Şirzad qızı Məlikova bu gün respublikada özünə məxsus mövqeyi ilə tanınan vətənpərvər, ziyalı xanımlardan biridir. Elə tərcümeyi-halı da onun işgüzar, çətin maneələri tək başına dəf edən, Vətənin mübariz, qeyrətli qızı olduğunu göstərir.

O, axarlı-baxarlı, cənnət məkən Astaranın sitrusçuluğu ilə göz oxşayan Kijəbə qəsəbəsində 1968-ci ildə ziyalı ailəsində işıqlı həyata göz açıb. Atasının özünə məxsus işi ilə əlaqədar ailəsi sonralar Bakıya köçürüldəndə İradə təhsilini Bakı məktəblərində alır. Orta təhsildən sonra İnşaat Mühəndislər İnstitutunun məzunu kimi ixtisası üzrə müxtəlif yerlərdə məsul işdə çalışır. 2015-ci ildən isə müstəqil tədqiqatçı, araşdırmaçı olaraq respublikada fəaliyyət göstərir. İradə xanım ictimaiyyətçi kimi öz üzərində müntəzəm fəal çalışdığına görə fəaliyyəti uğurlu alınır. O, cənub bölgəsinin məktəblərində tədris edilən 1,2,3,4-cü sinif və metodika kitablarının nəşri, məzmunu, bədii tərtibatı, nəşrin məndəki dil üslub qaydalarının uyğunluqlarının qiymətləndirilməsində Təhsil Nazirliyinin ekspertidir.

İradə Məlikova 2017-ci ildə iyun ayında təsis etdiyi ayda bir dəfə işıqlandırdığı "DODO" ictimai qəzetin baş redaktorudur. Respublikada yaşayan azsaylı xalqların dillərində çap olunan qəzetdə milli adət-ənənələr, folklor nümunələri, atalar sözləri, şeirlər, ziyalıların həyat yaradıcılığı ilə bağlı maraqlı yazılar talış, rus, azərbaycan dilində oxuculara çatdırılır.

İradə xanım Bakı Beynəlxalq Multikultirizm Mərkəzinin üzvü kimi dövlət tədbirlərinə dəvət olunan fəal ictimaiyyətçi xanımdır. O, həvəskar bəstəkar kimi 25-ə yaxın mahnının müəllifidir.

İradə xanım mehriban, qayğıkeş, sədaqətli Rövşən bəyin həyat yoldaşıdır.

Həyat yoldaşı Rövşən Məlikov Birinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş Kəlbəcər, Ağdərə, Tərtər və Ağdam rayonlarını erməni terroristlərdən azad olunmasında gedən döyüşlərdə cəsurcasına mübarizə apararlardandır. Xüsusi təyinatlı "N" saylı hərbi hissənin baş giziri kimi Vətəninə həmişə sədaqətlə qulluq etmiş Qarabağ müharibəsinin veteranı kimi, komandanlıq tərəfindən diplom və fəxri fərmanlara layiq görülüb.

Ağdamın müdafiəsi uğrunda gedən qızgın döyüşlərdə mərmir partlayışından sarsıntı keçirsədə müvazinətini saxlayaraq döyüşləri davam etdirmişdir. Rövşən bu gün də Vətən yolunda canından keçməyə hazır bir döyüşçüdür.

İradə Məlikova qəlbi yaralı anadır. İlk nübarı 16 yaşlı Leylası yaşadıqları mənzildə dəm qazından zəhərlənərək 13 gündən sonra dünyasını dəyişib. Bu dəhşətli faciə əzizlərini, xüsusən də İradə xanımı çox sarsıdıb. Uzun illərdir ki, İradə hələ də unudulmaz hadisənin təsiri ilə yaşayır. O, təsəllini yeganə balası, Memarlıq Universitetini bitirdikdən sonra memar Məhəmməddə tapır. Oğlu məsul işdə çalışmaqqla yanaşı anasının çoxşaxəli fəaliyyətini dəstəkləməklə, bir növ onun yardımçısıdır.

Ayda bir dəfə işıq üzü görən "DODO" İradənin həyat yoldaşı Rövşənin və oğlu Məhəmmədin qayğısı ilə respublikada tanınan ictimai mətbu orqanıdır.

İradə Məlikova 15-ə yaxın kitabın müəllifi, bir çox kitabların redaktoru, tərtibatçısı, tərcüməçisidir. Youtube kanalında "İradə DODO TV" yaratmış, burada Azərbaycanın milli mənəvi dəyərlərinin dünyaya tanıtılmasında tədqirəlayiq fəaliyyət göstərir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrdə əməyi "Şöhrət" ordeninə layiq görülmüş, artıq haqq dünyasında olan nüfuzlu şəxsiyyət Şirzad Baxşiyevin qızı İradə xanımın yaradıcılıq fəaliyyətini düşünəndə həyatda hər zaman mübariz olan Şirzad Baxşiyevə oxşar, atası kimi fəal və mübariz İradə xanımın fəaliyyəti təbiidir.

Bizdə "Diplomat" qəzetinin idarə heyəti adından İradə xanımı ad günü münasibəti ilə ərəkdən təbrik edir və ona can sağlığı, uzun ömür, ailə xoşbəxtliyi və işlərində uğurlar arzu edirik.

SARI AŞIQ GECƏSİ

Dünən aprelin 30-da Filarmoniyada Sarı Aşiq gecəsi keçirilmişdir. Gecədə Laçın rayonunun ziyalıları, elm və sənət adamları iştirak ediblər. İncəsənət Universitetinin professoru folklorşünas Məhərrəm Qasımlı Sarı Aşiq haqqında gecəni açaraq tamaşaçılara məlumat verərək, sözü Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin sədri Ramiz Cəbrayilov cənablarına verdi. Ramiz müəllim Laçın rayonunun iqtisadi-siyasi durumundan, köçkün xalqımızın durumundan, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının qaçqın və köçkünlərə qayğısından, torpaqlarımızın geri qaytarılmasından danışaraq meydanı aşığılara verdi. Aşiq qurupu aşiq Cabbar Cabbarovun rəhbərliyi ilə Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeri ilə səhnəni canlandırdı. Laçın aşığıları aşiq Umbay Axundovlar, Pərviz Sahil Qurbanovlar, Təbriz Sadiqov, Pərviz Axundov vətən həsrətli mahnıları ilə, vətənə bağlı şeirləri ilə gecəyə xüsusi rəng verdilər. Sarı Aşığın gələn yubleyinin aşığın doğma Vətəni Laçında keçirilməsi arzulandı.

Olar camalına mail, a Yaxşı!

Məhəbbəti olan ister sazını,
Mən çəkərim hər dəm sənə nazını.
Şəmsü Qəmər kimi görgəz üzünü,
Gün təkə almə yayıl, a Yaxşı!

Qaşların bir oxdu, kirpiyin almaz,
Haramdan oxlasan, oram sağalmaz.
Gedər bu gözəllik sənə də qalmaz,
Əgərçi sərxoşsan, ayıl a Yaxşı!

Məni sənə aşiq etdi yaradan,
Şeyrağıbı haqq götürsün aradan.
İstəyirsən xəbər tutgil Sarıdan,
Yollarında mənəm sail a Yaxşı!

BAYATILAR

Bu Aşiq zində deyil,
Ağlı özündə deyil,
Kim deyər haq cəmalı,
Yaxşı üzündə deyil.

məkan 120 kənddən, 1 şəhərdən və 1 qəsəbədən ibarət idi.

Laçın 1923-cü ilə qədər Abdallar, sonra isə Laçın adlanıb.

Rayonda əsasən maldarlıq, arıçılıq, əkinçilik, taxta-şalban istehsalı inkişaf etmişdi.

Hazırda Laçın rayonunun əhalisi Azərbaycan Respublikasının müxtəlif ərazisinə səpələnmişdir.

Tarixi haqqında qısa məlumat

Laçın rayonu Azərbaycan Respublikasının cənub-qərbində dağlıq ərazidə yerləşir.

Şimaldan Kəlbəcər rayonu, şərqdən Xocalı, Şuşa və Xocavənd rayonları, cənubdan Qubadlı, qərbdən isə Ermənistan Respublikası ilə həmsərhəddir.

1923-cü ildə Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin təşkili ilə əlaqədar Şuşa qəzası ləğv olunmuş və əvəzində Ağdam qəzası təşkil edilmişdir.

1923-cü ildə Respublika Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin qərarına uyğun olaraq Qubadlı, Kəlbəcər və Laçın torpaqları vahid qəza halında birləşdirilərək Kürdüstan qəzası yaradılmışdır. Qəza mərkəzi əvvəlcə Pircahan, sonra Minkənd, daha sonra isə Laçın təsdiq edilmişdir.

Laçın şəhərinin yerini Tağı Şahbazi Simurğ seçmiş və bu adı da ona o özü vermişdir.

Laçın rayonu 1924-cü ildə yaradılmış, ərazisi 1883 kvadrat km-dir. 01 yanvar 2004-cü il tarixə əhalisi 65507 nəfərdir. Rayonun mərkəzi Laçın şəhəridir, əhalisi 14500 nəfərdir.

SARI AŞIQ HAQQINDA

HƏYATI

XVII əsr Azərbaycan aşığılarından olan Sarı Aşığın doğum və ölüm tarixi dəqiq məlum deyil. Aşığın qəbri Zəngəzur mahalının, indiki Laçın rayonunun Gələbürd kəndinin, Həkəri çayının yaxınlığındadır. Qəbrin baş daşına onun xəyalı şəklində də həkk olunmuşdur. Arxeoloqlar 1927-ci ildə qəbri açaraq onun XVII əsrdə yaşadığını sübut etmişlər. Sarı Aşığın həyatıyla bağlı xalq arasında "Yaxşı və Aşiq" dastanı təşəkkül tapmışdır. Sarı Aşiq əsasən bayatılarıyla tanınır. O, "bayatı qoşmaq qadın işidir" deyənlərə meydan oxuyaraq yaradıcılığında bu janra üstünlük vermişdir. Aşiq əsasən əxlaqi məsələlərə toxunan bu bayatılarında cinaslardan çox ustalıqla istifadə etmişdir.

Şeirlərində atalar sözlərini və məsəlləri tez-tez işlədən Sarı Aşiq soxlu sayda sevgi şeirlərinin də müəllifidir.

1993-cü ildə erməni vandalları Sarı Aşığın qəbrini tamamilə dağıtmışlar.

YARADICILIĞI GƏLMƏDİN

Vədə verib mənə, gəlləm demişdin,
Gözüm qaldı intizarda, gəlmədin.
Sənsiz mənəm ağlamaqdı munisim,
Mənsür kimi qaldım darda, gəlmədin.

Əlif qəddim əydi hicran məlalı,
Necə xələq eyləmiş qaşın hilalı,
Saldı məni qəmə zülfün xəyalı,
Məni qoydun eşq barda gəlmədin.

Mən elə Aşıqəm ey vədə xilaf,
Nizəni ahundan çərx olar şikar,
Belə olar ay bımürvət, nainsaf,
Getdi əldən ixtiyar da gəlmədin.

GÖZLƏRİN

Əyibdi qəddimi qaşların tağı,
Qəsd eləyib şirin cana gözlərin.
Bu qədər şux baxıb aşiq öldürmə,
Heyifdi batmasın qana gözlərin.

Camalın şöləsi günəşdən əla,
Səni görəncə necə olmaz mübtəla,
Qəmzəyi cəlladın, xədəngin bəla,
Rəhm eləməz heç insana gözlərin.

Gözəllikdə sənənsən bu gün yeganə,
Canım qurban olsun sən tək cananə,
Yıxar Aşiq evin elər viranə,
Dolananda hər bir yana gözlərin.

Şikar edib tutdum bir şahı tərən,
Sən etdin ağlımı zail, a Yaxşı!
Səni sevən keçər canü səridən,

Gözəllik soy iləndi,
Şahmar da soy iləndi,
Nəsimi tək bu Aşiq,
Yolunda soyulandı.

Aşiq minaya dəyər,
Qurban minaya dəyər,
İl var bir günə dəyməz,
Gün var min aya dəyər.

Mən Aşıqəm qanlı gül,
Qanlı seviş, qanlı gül,
Yemiş bülbül bağırını,
Çıxmış ağzı qanlı gül.

Qarşıda yaxşı dağlar,
Köçməyə yaxşı dağlar,
Hər kəsin bir dağı var,
Aşiqi Yaxşı dağlar.

Aşiq Qaramanlıdı,
Xalın qara, manlıdı,
Yaxşının tənəsindən
Yenə qar amanlıdı.

Ümumi məlumat (işğaldan öncə):

Ümumi ərazi, [kv.km]	1883.00
Əhalinin ümumi sayı	65507
Kəndlərin sayı	125
Qəsəbələrin sayı	1
İri və orta müəssisələrin sayı	133
Məktəbəqədər uşaq müəssisələrinin sayı	3
Ümumtəhsil məktəblərinin sayı	101
Texniki, orta ixtisas və peşə məktəblərinin sayı	2
Ali təhsil müəssisələrinin sayı	0
Xəstəxanalar və tibb müəssisələrinin sayı	20
Mədəniyyət ocaqlarının sayı	217

LAÇIN RAYONU

(İşğal tarixi: 18 may 1992-ci il)
Laçın rayonu Azərbaycan Respublikasının cənub-qərbində dağlıq ərazidə yerləşir. 69 min əhalisi olan bu səfəli

Rayon üzrə 15310 təsərrüfat mövcuddur.

Əhalinin sıxlığı hər kvadrat km-ə 36 nəfər, hər sakinə 18 kvadrat km sahə düşürdü.

Mərkəzləşdirilmiş su təchizatı sistemindən bir gündə 4800

kub su, qaz şəbəkəsindən 173000 kub qaz, 985000 kq maye qaz istehlak olunurdu.

Laçın şəhərinin böyüyüb inkişaf etməsində ilk addımları Tağı Şahbazi Simurğ, Hüsü Hacıyev, İsmayıl Şərifov, Canbaxış Abdullayev və onlarca başqaları atmış, onların çox böyük fədakar xidmətləri olmuşdur.

İkinci dünya müharibəsi illərində 3660 nəfər Laçın rayon sakini cəbhəyə yollanmış, onlardan 2426 nəfəri geri qayıtmamışdır.

Şosse yol Laçına 1950-ci illərin əvvəllərindən çəkilməyə başlamışdır.

Respublikanın paytaxtı Bakı şəhəri ilə şosse yolla ara məsafəsi 450 km, Xankəndi dəmir yolu stansiyası ilə ara məsafəsi isə 60 km olmuşdur.

1962-ci ildən sonra isə əvvəlcə şəhərin, sonra isə kəndlərin elektrikləşdirilməsi, radiolaşdırılması və telefon xətlərinin çəkilişi işinə başlanmışdır.

Rayonun cəmi torpaq sahəsi 166488 hektar olmuşdur ki, ondan da 75781 hektarı kənd təsərrüfatına yararlı, 12102 hektarı isə əkin yeri idi. Həmin torpaqlardan 1515 hektarı sututar torpaqlardan ibarət idi.

Rayon ərazisinin 927 hektarını heyətyanı, 33205 hektarını meşə, 72000 hektarını yaylaq sahələri təşkil edirdi.

Rayonda şəhər, qəsəbə və 125 kəndin bazasında 48 şəhər, qəsəbə və kənd inzibati-ərazi vahidləri üzrə nümayəndəliklər fəaliyyət göstərirdi.

Rayonun iqtisadiyyatının əsasını heyvandarlıq və əkinçilik təşkil edirdi.

Azərbaycanın rəhbəri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan KP MK-nin və Nazirlər Sovetinin "Dağ rayonlarının iqtisadiyyatını daha da yüksəltmək tədbirləri haqqında", "Laçın rayonu zəhmətkeşlərinə mədəni-məişət xidmətlərini daha da yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında" 16 noyabr 1971-ci il və Azərbaycan KP MK-nin bürosunun "Laçın şəhərinin 50 illiyi barədə" 6 avqust 1974-cü il tarixlərdə qəbul olunmuş qərarlar rayonun sosial-iqtisadi və mədəni həyatının, əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşdırılmasına çox böyük güclü təkan vermiş, təsərrüfatların maddi-texniki bazası xeyli möhkəmlənmiş, orta məktəb məzunlarının güzəştə ali məktəblərə qəbuluna xüsusi yer verilmişdir.

Şəhər və kəndlər abadlaşdırılmış, şəhərlərdə 1000 nömrəlik avtomat-telefon, televiziya ötürücüsü stansiyaları qurulmuş, bütün kəndlər başdan-başa telefonlaşdırılmış, radiolaşdırılmış, elektrikləşdirilmiş, Laçın şəhərinə və rayonun 53 kəndinə təbii qaz çəkilmişdir.

Bu diqqət və qayğı sayəsində onlarla təhsil, mədəniyyət, məişət, səhiyyə obyektləri, heyvandarlıq komp

Vidadi
Qurbanov

AGLA, TELLI SAZIM, AGLA

Geri dönməz bu karvanın,yolu hardan haradı?
Karvanbaşı başın öyib;- Nigarandı, nalandı.
Vətənimiz əsir düşdü, sərvətimiz talandı,
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

Ağbirçəkli anaların sinəsində yara var,
Gülçöhrəli körpələrin taleyində qara var.
Yetim qalmış bu millətim hara getsin... hara var?
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

Ruhlarımız girov qaldı, töhmətini götürdük,
Puça döndü həyatımız, mənasını itirdik.
Qaçqın-köçgün damğasıyla ömrümüzü bitirdik,
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

Köhlən atlar yəhərlənib, boş yəhərdə gəm yeyir,
El-obamız diyar-diyar, pərən düşüb, qəm yeyir.
Naxələflər yurdu satdı, kefin çəkir, dəm yeyir,
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

Nə ölməyə üzümüz yox, yaşamağa haqqımız,
Viran olub yurd yerimiz, talan olub taxtımız.
Gülə bilmir üzümüzə qara gəlmiş baxtımız,
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

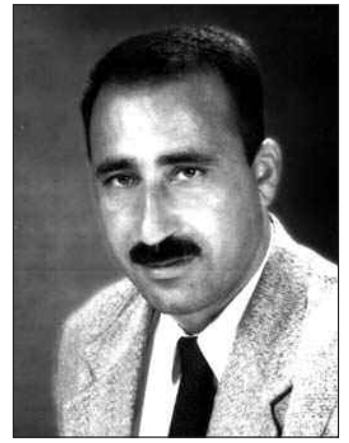
Qorqud ruhu yurd yerində qopyz calıb ağlayır,
Ələskərin nur qəbrini ah-nalələr dağlayır.
Qaçaq Nəbi məzarından Boz atını haylayır,
Harda qaldın, ağlamırsan, telli sazım, ağla sən.

Bakı - 2006

Rəfayıl Cəlil oğlu Mayılov 1971-ci ildə Laçın rayonunun Şeylanlı kəndində kürd ailəsində dünyaya göz açmışdı. Ailəlidir, bir övladı var, ali təhsilə malikdir. Gözəl şeirlər yazır, bir kitabın müəllifidir.

Qarabağ döyüşlərində həmişə ön cərgələrdə olan Rəfayıl, tağı komandiri vəzifəsinə qədər yüksəlmişdi. Onun bir arzusu var, oda tapdaq altında olan vətən torpaqlarını mənfur düşmənlərin tapdığından azad etmək və doğma yurd yuvasına qayıtmaqdır.

Rəfayılın şeirlərində vətən həsrəti, vətənə məhəbbət, yurd yanğısı, özünü daha qabarıq göstərir. O, həm də kürd dilində şeirlər yazır. Şairin bir neçə şeirini oxuculara təqdim edirik və ona uğurlar diləyərək deyirik ki, gün o gün olsun, vətəndə qalibiyyət şeirləri yazasan.

RABE, RABE!

Laçın maye li bin destan,
Birinən dil wek goncale.
Pir girane va qul, va jan,
Büye revoke, gel bê hale.

Rabe, rabe Azərbaycan!
Hilgir waran, ji dest maran.
Li ber neyar, bibe beran,
Bavpıre me Ristem Zale.

Rafayıl bê Laçın maye,
Va belaye, ax û vaye.
Va çi bager, va çi baye,
Gel bê ware, gel bê male.

LAÇİNÊ MIN TU LI KUYE?

Warê eylo, dıyarê baz,
Laçinê min tu li kuye?
Kane govend, kane "Qaz-qaz",
Laçinê min tu li kuye?

Li dırok me dît pir-pir gesp,
Te firotin, dijmin kir qesp.
Dillerzine li ser te hesp,
Laçinê min tu li kuye?

Li te gundan çima revî?
Tu şemal bû, niha şevi.
Mertalê kurd bi çar devî,
Laçinê min tu li kuye?

Bila yekbe Azərbaycan,
Yekdi dibe bi dijmin jan.
Refayıl ji bi te qurban,
Laçinê min tu li kuye?

LAÇIN

Elə qovrulmuşam çıxıb cızdığıam,
Həsərinə dözmək olmur, ay Laçın.
Göynəyir sinəmdə hər bir an dağım,
Min-min zəhmətimiz olub zay, Laçın.

Xəyanətə qurban etdilər səni,
Düşməne verdilər cənnət vətəni.
Qəlbimdə el dərdi, yurdu şivəni,
Olub qəm dəryası, olub vay, Laçın.

Sənsiz didələrim qan ağlayır, qan,
İnan, xilasına hazırım hər an.
Yaralı ürəyim ayrılığından,
Olub qəmlə dolu bir saray, Laçın.

Vətəndə-vətənsiz olmaq bələdi,
Başlara töhmətdir qaçqınlıq adı.
Böyük tanrı olsun xalqın imdadı,
Dərd qəlbimdə olub laybalay, Laçın.

Bircə çiçəyini üzüb-dərməyə,
Şeylanlı kəndimə salam verməyə,
Bir dəfə üzünü gəlib görməyə,
Olaydım bir uçan torağay, Laçın.

Rəfayılam, sənsiz qalmışam yetim,
Torpağına gəlib mən necə yetim?
Gecə də, gündüz də, budur niyyətim,
Şirin canım olsun sənə pay, Laçın.

LAÇIN DƏRDİ, LAÇIN HƏSRƏTİ...

Təbiətin ən füsunkar gözəlliyini özündə cəmləşdirib, xüsusi bir ecazkar cazibəyə malik olan, kiçik Qafqaz dağlarının qartallar oylağı olan İşıqlı dağının ətəklərində, Laçın rayonunun Kamallı adlı bir kürd kəndi yerləşirdi. Ərazisi 1900 ha çatan bu kəndin təsərrüfatı 180-ə, əhalisinin sayı isə 2000 nəfəri ötüb keçmişdi. Əhalinin əsas məşğuliyyəti heyvandarlıq və əkinçilik idi. Kəndin o dövrdə 800-900 baş iribuynuzlu mal-qarası, 6-7 min baş xırda buynuzlu davarı, meyvə və bostan məhsulları yetişdirmək üçün böyük bağ sahəsi var idi. Kolxoz təsərrüfatında isə 400 baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 150 baş sağmal inək, 4000 baş xırda buynuzlu davarı var idi. Əhalinin maddi və mənəvi vəziyyəti olduqca yaxşılaşmışdı. Camaatın istifadəsində 2 ədəd su artezian quyusu, müasir tipli böyük mağaza, çörək bişirmə müəssisəsi, rabitə şöbəsi, 170 nəfərlik komutator, mərkəzi kitabxana, həkim məntəqəsi, on illik orta məktəb binası, tele ötürücü stansiya və s. var idi. Kənd gənclərinin təşəbbüsü ilə şəhər tipində mədəniyyət evi inşa edilmişdi.

Kolxozun iqtisadiyyatı çox güclü şək-

ildə inkişaf edir, əhalinin maddi və mədəni rifahı yüksəlirdi. Təsərrüfatın 2 ədəd kombayını, 3 ədəd tırtıllı traktoru, 3 ədəd təkərli traktoru, 1 ədəd ekskavatoru, 8 ədəd yük avtomobili, yem dəyirmanı və digər kənd təsərrüfatı texnikası var idi.

Səbiq kolxoz sədri Cəfərov Ələddinin təşəbbüsü ilə bu zonada ilk olaraq kənddə elektrik dəyirmanı tikilərək son tamamlama işləri görüldü. Lakin bədnam və mənfur qonşularımızın (onlara qonşu demək mümkün) məkrli və iyronc siyasəti güllü-çiçəkli, axar-baxarlı ərazilərimizi, münbit torpaqlarımızı zəbt etmək, mənimsəmək niyyətləri çox-çox qabaqcadan hazırlanmış bir plan idi.

Demək olar ki, erməni faşistlərinə 1988-ci ildən doğma Azərbaycanımızı parçalamaq, torpaqlarını işğal etmək, xalqlarımızın başına olmanın müsibətlərini gətirmək üçün fürsət düşmüşdü.

1992-ci il mayın 8-də alınmaz qala olan Şuşa şəhərimizi zəbt etdikdən sonra, Ermənistan və Rus orduları Dağlıq Qarabağ və Ermənistan tərəfdən Laçın rayonunu mühasirəyə aldılar. Tanklarla, toplarla və vertolyotlarla silahlanmış güclü hərbi birləşmələrə qarşı əliyalın camaat

nə edə bilirdi?

O zamankı hakimiyyətin səriştəsizliyi nəticəsində orduda özbaşnalıq, fərarilik baş alıb gedirdi. Laçın beş-on nəfər özünü müdafiə könüllü dəstələrinin ümidinə qalmışdı.

Dövlət tərəfindən heç bir kömək göstərilmədiyinə görə "Laçın dəhlizi" adı ilə məşhur olan Laçın-Şuşa, Laçın-Zabux yolu və bütövlükdə Laçın rayonu 18-i may 1992-ci ildə süquta uğradı.

Rus ordusu ilə birləşən Ermənistan ordusu əliyalın xalqımıza divan tutdu, kəndləri yandırdı, qız-gəlini, qoca-cavanı, uşaq-körpəni əsir tutdu, başlarını kəsdi, xalqımızı soyqırma məruz qoydu.

Laçın şəhəri və 130-a yaxın yaşayış məntəqəsi, 60 min nəfərə yaxın olan əhalisi amansız bir faciə ilə üz-üzə qaldı. Rayon əhalisi respublikamızın əlindən çox rayon və kəndlərinə səpələndi.

Hal-hazırda, təkə Kamallı kənd əhalisi, on iki müxtəlif bölgədə məskunlaşmış, məşəqqətli və amansız məcburi köçkün həyatı sürürlər. Düz 14 ildir ki, vətən həsrəti onların qəlbini, ürəklərini parçalayıb üzür. Qocalarımız və orta yaşlı əhalimiz, demək olar ki, yurd həsrətinə

dözməyib qürbət diyarlarda vətən həsrətiylə dünyalarını dəyişiblər.

Dövlətimizin məcburi köçgün və qaçqınlara göstərdiyi qayğı hamımız tərəfindən razılıqla qarşılansın. Lakin nə qədər firavan və qayğısız yaşasaq da bizə öz doğulub boya-başa çatdığımız elimiz-obamız gərəkdir.

**Əzizim, vətən yaxşı,
Geyməyə kətan yaxşı.
Qürbət cənnət olsa da,
Ölməyə vətən yaxşı.**

-xalq bayatımız bizim dərdimizi çox dolğun bir tərzdə ifadə edir.

**Bu gün hüzn günüdür!..
Bu gün əzm günüdür!..**

Bu gün biz birləşib torpaqlarımızı qanımız bahasına olsa belə almalıyıq!

Açalmış, təhqir olunmuş, şərəf və ləyaqətimizi geri qaytarmalıyıq! Artıq vaxtdır, birləşib erməni cəlladlarını, torpaqlarımızdan qovub çıxarmalı, el-obamızı öz doğma yurd-yuvalarına qaytarmalıyıq.

Xalq səbrsizliklə o günü gözləyir!

Vidadi Qurbanov

Neçirvan Barzani'den Irak'a kınama mesajı

Neçirvan Barzani, eski Irak sivil halka yönelik dehşet verici rejiminin kimyasal silahlarla kimyasal saldırıların başlangıcı

saldırı düzenlediği Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti Vadisi bölgelerinde şehit düşenleri andı.

Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani, yayımladığı mesajda, "Bugün, 16 Nisan günü, eski Irak rejiminin Kürdistan'da

olan bir suçunun 36'ncı yıldönümü. O gün Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti Vadisi halkı ve güzel doğası kimyasal saldırıya uğradı" dedi.

Saldırıda şehit düşenleri anan Neçirvan Barzani, "O felaketin,

eski rejimin tedavilerine dahi izin vermediği, aile ve yakınlarıyla birlikte büyük acılara maruz kalan kurbanlarını da selamlıyoruz" ifadesini kullandı.

Neçirvan Barzani, mesajının devamında şu ifadeleri kullandı:

"Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti Vadisi her zaman emeğin, mücadelenin, rejimin zulüm ve baskılarına direnişin merkezi, Peşmerge ve Kürdistan devrimlerinin sığınağı, destekçisi olmuştur. Bu yüzden ilk kez 1987 baharında bir kez daha rejimin saldırı ve kimyasal saldırılarına maruz kaldılar. Bu acı anmada, o bölgeye ve vatansız halkına daha iyi şekilde hizmet edilip önem verilmesi gerektiğini vurguluyoruz. Şehitlerin aziz ruhlarına selam olsun, her zaman hayırla anılsınlar."

PeyamaKurd

Mesrur Barzani'den Süleymaniye açıklaması!

Başbakan Mesrur Barzani, Süleymaniye'deki güvenlik durumuna ilişkin endişesini dile getirdi.

Başbakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Süleymaniye Valisi Heval Ebubekir ile bir telefon görüşmesi yapan Başbakan Barzani, dün akşam saatlerinde Süleymaniye'de SİHA'larla gerçekleştirilen saldırı ve Süleymaniye'deki güvenlik durumu ile ilgili bilgi aldı.

Süleymaniye'deki olumsuz güvenlik durumuna değinen Başbakan, bölgede daha fazla güvenlik ve istikrar sağlanması için hükümetin destek olacağını ifade etti.

Başbakanlık açıklamasında, Başbakan Mesrur Barzani'nin "bu olayların son bulmasını ve her-

hangi bir can kaybının yaşanmamasını" temenni ettiği aktarıldı.

Süleymaniye Valiliğinde yapılan açıklamada ise Başbakan Barzani'nin Heval Ebubekir ile Pencwên ilçesindeki alan SİHA saldırılarını ele aldığı belirtilerek Süleymaniye ve Pencwên'a olan desteklerini dile getirdiği belirtildi. **PeyamaKurd**

Wiryawa, Kanî Mîranî, Baba Elî ve Salyawa bölgelerini hedef

KSDP Lideri: İran, YNK ekibinin hükümete dönmesi için çabalyor

İran'dan üst düzey iki diplomatik heyet geçtiğimiz hafta Kürdistan Bölgesi'ni ziyaret ederek, siyasi

parti yetkilileri ile bir araya geldi. Kürt siyasetçi Muhammed Hacı Mahmud, İran heyetinin YNK ile KDP arasındaki çelişkiler ile YNK'nin iç sorunlarını görüşmek için bölgede olduklarını söyledi.

Geçtiğimiz hafta İran İstihbarat Bakan Yardımcısı (İtlaat) Ağa Lütfi diğeri İran Cumhurbaşkanı Ticaretten Sorumlu Yardımcısı eski Irak ve Suriye Büyükelçisi Hasan Danayifer başkanlığında iki heyet Kürdistan Bölgesini ziyaret etti.

Rûdaw canlı yayınına bağlanan Kürdistan Sosyalist Demokrat Partisi (KSDP) Genel Sekreteri

Muhammed Hacı Mahmud, İranlı heyetlerin, partiler ve bazı siyasetçiler ile bir dizi görüşmeler

ülkelerinden heyetleri olsaydı medyaya yansıtırlardı. İran'ın bölgede özellikle de Irak üzerindeki rolü ve gücü var. Kürdistan Bölgesi yetkilileri İran'ın rol üstlenmesini ve sorunların çözümüne katkı sunmasını talep etti" ifadelerini kullandı.

Hükümet ortakları KDP ve YNK arasında yaşanan gerginliğin çözümü için İran'ın çabaladığını kaydeden KSDP Genel Sekreteri Mahmud, iki parti arasındaki her türlü sorunun İran'ın güvenliğine yönelik tehdit oluşturduğuna inandıklarını bu nedenle YNK ekibinin hükümet çalışmalarına dönmesi, yine Erbil-Bağdat arasındaki anlaşmanın hayata geçirilmesi konusunda İran'ın çaba sarf ettiğini sözlerine ekledi.

Doğu Kürdistanlı partilerin İsrail ile ilişki içerisinde oldukları suçlamasına ilişkin ise Hacı Mahmud, "İranlı heyet, İsfahan'da yakalanan 8 kişilik bir grubun bunu itiraf ettiğini söylediler" şeklinde değerlendirdi. İran'ın her iki parti arasındaki sorunlarını çözme girişimine ilişkin ise Kürt siyasetçi, "YNK'nin iç sorunlarına ilişkin ayrıntılar gündemimize gelmedi. Ancak sorunlar ne kadar çetrefilli olsa da İran'ın çözecek kabiliyette ve güçte olduğunu düşünüyorum" dedi. **Nerina Azad**

gerçekleştirdiklerini söyledi. Hacı Mahmud, "Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) ve Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) arasındaki çelişkilerin çözümünün yanısıra, İsrail'in İran'a sızma için kullandıklarına inandıkları Doğu Kürdistanlı partiler konusunda Irak ve Kürdistan Bölgesi ile varılan anlaşma İranlı üst düzey heyetlerin ana gündemini oluşturuyordu" dedi. İran heyetinin Kürdistan Bölgesi'ndeki tüm siyasi partiler ile görüşüğünü belirten Hacı Mahmud, "Ancak bu görüşmeler kamuoyundan gizliyorlar. Eğer ABD ve AB

Başkan Barzani: Kürdistan halkına karşı işlenen suçlar...

Başkan Mesud Barzani, Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti Vadisi bölgelerinin eski Irak rejimi tarafından

kimyasal saldırıya uğramasının 36'ncı yıldönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı.

Sosyal medya hesabından paylaşımında bulunan Başkan Barzani, "Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti Vadisi'ne yönelik kimyasal saldırı suçu ile Kürdistan halkına karşı işlenen tüm suçlar, milletimizin bedeninde birer derin yaradır ve asla unutulmayacaktır" dedi. 6 Nisan 1987'de Baas rejimi tarafından Balisan, Şeyh Wesanan ve Xoşnaweti bölgelerine kimyasal silahlarla ağır saldırı altına alınmış ve çok sayıda sivil katledilmişti. **PeyamaKurd**

Mazlum Abdi: Suriye ordusuna katılmayı umuyoruz

DSG Genel Komutanı Mazlum Abdi DSG'nin Türkiye ile "Suriye topraklarındaki işgalini sona erdirmeye" müzakeresine bağlı olarak gelecekte Suriye ordusuna katılmasını umduğunu ifade etti. Abdi, Al-Sharq'a "DSG'nin Suriye rejimi ile ilişkileri olduğunu ve bunları geliştirmek istediğini" söyledi, ancak "Suriye rejiminin bu konuda uzlaşmaya yakın olmadığını belirten Abdi, "Şam'ın diğer ülkelerle ilişkilerinin normalleşmesine de karşı olmadığını" kaydetti.

DSG Komutanı Abdi ayrıca "DSG'nin Suriye güçleri ve Suriye topraklarının savunma sisteminin bir parçası ve hesaba katılması gereken bir güç olduğunu, savaşçıların sayısının 100 bini aştığını" söyledi. 2019'da Suriye ordusu daha önce Demokratik Suriye Güçleri üyelerini kendi safılarına katılmaya çağırılmıştı, ancak DSG, Fransız haber ajansı AFP'a

göre "Satüsünü koruyan siyasi bir çözüme" varılması gerektiğini vurgulayarak daveti reddetmişti. Abdi, "Suriye çözümüyle ilgili herhangi bir tartışma DSG'yi dikkate almalı ve biz bunu Suriye devletine ve uluslararası koalisyonla bildirdik. Demokratik Suriye Demokratik Güçleri, IŞİD'e karşı mücadelesini sürdürüyor ve sürdürecektir. Aksi takdirde hiçbir çözüme ve uzlaşmaya kabul etmeyeceğiz." Abdi, Türkiye ile Şam ile ilişkilerin normalleşmesine yönelik adımlarla ilgili olarak işgal sürdüğü müddetçe, "Kürt halkı kanları pahasına normalleşmeye karşıdır" dedi.

Abdi ayrıca, Erdoğan'ın "Suriye devleti, Suriye halklarının çıkarlarına uygun olması gereken bir çözüme şu anda hazır değil" dedi.

Türkiye ile ilişkiler sorulduğunda Abdi, "Ankara'nın Suriye'de elini serbest bırakan ve Suriye Demokratik Güçlerinin kanını döken herhangi bir anlaşmaya" karşı çıktı, ancak "Suriye topraklarını işgaline son vermesi şartıyla Türkiye ile müzakere etmeye istekli olduğunu" ifade etti. "

Abdi, "Türkiye topraklarımızı işgal etti ve insanlarımızı Afrin'den, Serekani'den, Tel Abyad'dan sürdü ama işgalin ve demografik değişimin sona erdirilmesi ve halkımıza yönelik saldırıların durdurulması konusunda bizimle diyaloga hazırsa o zaman biz de Ankara ile diyaloga hazırız." Dedi. Rojava'da uluslararası koalisyon güçlerini hedef alan son saldırıların arkasında kimin olduğu sorusuna Abdi, "Koalisyonun bölgeden çekilmesini isteyen birçok güç var ve bunu özellikle dörtlü anlaşma aracılığıyla açıkça söylüyorlar. İran, Türkiye, Rusya ve Suriye'yi içeriyor. "

Mazlum Abdi, "Amerikan güçlerine yönelik herhangi bir saldırının bizim güçlerimize de zarar verdiğini, dolayısıyla bu saldırıların Suriye halkının çıkarına olmadığını" vurgulayarak, "bu saldırıların durdurulması" çağrısında bulundu. Geçen hafta DSG, Abdi ve ABD güçlerinin Irak Kürdistanı'ndaki Süleymaniye havaalanında bulunduğu ve Bağdat'ın Türkiye'ye atfedilen bir saldırıda hedef alındığını, daha önce komutanın havaalanında bulunmadığını reddeden bir açıklama yayınladıktan sonra açıklamıştı. DSG komutanı bu konu hakkında ise şunları söyledi: "Ortaklarımızla birlikte Süleymaniye şehrinde IŞİD ile mücadele çalışmalarımız vardı ve Süleymaniye'deki Amerikan müttefiklerimiz ve terörle mücadele güçlerimizle çalışmalarımızın sona ermesiyle Türklerin konvoyumuzu hedef alan bir saldırısına uğradık."

Saldırıdan bir sonuç çıkmadı ve Rojava'ya döndü ve saldırının bizi hedef alacağından emin olana kadar önce kamuoyu ile bilgi paylaşmak istemedik. Bilgiler netleştikten sonra kamuoyu ile paylaştık."

Saldırılarının kaynağının sorulması üzerine Abdi, "Bu saldırıyı kimin yaptığını biliyoruz. Türkiye bizi defalarca tehdit etti ve suikast girişiminde bulundu ve bu bizi ilk kez hedef almıyor. Daha önce ve son zamanlarda denedi. Yürüttüğümüz soruşturmalardan yanı sıra Irak ve Amerika'nın da yürüttüğü soruşturmaları var. **Nerina Azad**

Serok Barzanî: Tawanên dijî gelê Kurdistanê hatine kirin nayên jibîrkirin

Serok Mesûd Barzanî, bi boneya salvegera 36emîn a kîmyabarana li ser Balîsan, Şêx Wasenan û Geliyê Xoşnawetî peyamek belav kir.

Di peyama ku îro 16ê Nîsanê Serok Barzanî li ser hesabê xwe yê Twitterê belav kir de, tawana nejbîr a rejîma berê ya Iraqê hat bîrxistin.

Serok Barzanî got: "Tawana kîmyabarankirina Balîsan, Şêx Wasenan, Geliyê Xoşnawetî û hemû wan tawanên ku di derheqê gelê Kurdistanê de hatine kirin, birînên kûr in li ser bedena gelê me û ti carî nayên jibîrkirin." **PeyamaKurd**

Kerkûkî: Ji bo rewşa Kerkûkê asayî bibe lihevkiyê hatiyê kirin

Kemal Kerkûkî yê PDKê ragihand, ji bo rewşa Kerkûkê asayî bibe lihevkiyê hatiyê kirin û PDK jî wê vegere Kerkûkê. Bepirsê Ofîsa Rêxistina Germiyanê ya Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) ya Kerkûkê Kemal Kerkûkî

ragihand, ji bo rewşa Kerkûkê normal bibe û PDK vegere Kerkûkê, rêkeftinek hat kirin.

Bi bûyerên 16ê Cotmeha 2017an, bi destbikarbûna serokwezîrê Iraqê Mihemed Şîa es-Sudanî, hewlên ji bo vegeandina rewşa asayî ya Kerkûkê ku di bin şert û mercên awarte de dihat birêvebirin, zêde bûn.

Bepirsê Ofîsa Rêxistina PDKê ya Kerkûk û Germiyan Kemal Kerkûkî jî K24ê re diyar kiriye, ji bo asayîkirina Kerkûkê û vegeandina PDKê bo nav bajêr rêkeftinek hatiyê kirin, lê hinek pirsgrîkên teknîkî hene ku divê bên çareserkin.

Kerkûkî gotiyê: Kurd, Şîe û Sunne li ser asayîkirina Kerkûkê li hev kirine, ev rêkeftin di bernameya hikûmeta nû ya Iraqê Mihemed Şîa Sûdanî de cih girt û di Encûmena Nûneran de deng li ser hat dayîn.

Herwiha Kerkûkî daye zanîn: "Hemû hewlên asayîkirina Kerkûkê bi rêkeftin, belge û îmze hatine encamdan, tenê beşên teknîkî mane." **PeyamaKurd**

Meral Danış Beştaş li Qarayaziyê qeza kir

Wekîla serokê grûba HDP ê ya parlamentoya Tirkîyê Meral Danış Beştaş li bajarê Erzeromê li navçaya Qarayaziyê

bi ereba xwe qeza kir. Bi Beştaş re ajotvanê wê û yek ji rêvebirên HDP ê hebû.

Beştaş, bi bandora qezayê di otomobîlê de asê ma û tîmên îtfaiyê wan ji otomobîlê derxistin. Bi ambûlansê wan birin nexweşxana dewletê ya Erzeromê. Talûkeyekî ji bo jiyana wan tine. **PeyamaKurd**

Peyamek ji Serokê Herêma Kurdistanê

Serok Nêçîrvan Barzanî bi minasebeta 36 saliya destpêka êrîşa kîmyayî li ser welatîyên sivilên Kurdistanê peyamek ragihand.

Peyama Serokê Herêma Kurdistanê:

Îro 16ê Nîsanê em 36 saliya tawaneke din ya rejîma berê ya Iraqê bi bîr tînin ku destpêka tawanên hovane yên êrîşa kîmyayî li ser welatîyên sivil li Kurdistanê ye, ew jî tawana kîmyabarana li ser gel, ax û xwezaya bedew a Balîsan, Şêx Wasenan û Geliyê Xoşnawetî ye.

Em şehîdên nemir yên vê tawanê gelek bi rêz û hurmet bi bîr tînin û bejna xwe li ber giyanê wan yê pak ditewînin. Em silav û hurmetan ji bo berkeftî û qurbaniyên wê karesatê dişînin ku, hîngê rejîmê rê da birînên xwe jî derman bikin û bi kesûkar û malbatên xwe ra neçar bûn tehemul bikin û êş û janên mezin bikişînin.

Balîsan, Şêx Wasenan û Geliyê Xoşnawetî bi giştî her tim navendên xebat, tekoşîn û berengarbûna li dijî zilm û sitema rejîmê bûn, cîh û hişarên vehe-wandin û piştewaniya Pêşmerge yê şoreşên Kurdistanê bûn, ji ber hindê weke gelek carên din, bihara sala 1987ê careka din ketine ber pêla reş ya rejîmê û kîmyabaran kirin.

Bi vê minasebetê em tekezî li ser wê yekê dikin ku zêdetir girîngî pê bê dan û baştir xizmeta wê deverê û xelkê wê yê welat-parêz, di hemû waran de, bikin.

Silav li ser giyanê pakê şehîdan be û bîranîna wan her dem bi xêr be.

Nêçîrvan Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê
16.04.2023

Hikûmet û Parlamentoya Iraqê li ser budçeya Kurdistanê biryara xwe didin

Hat ragihandin ku li gorî rêkeftina navbera Hewlêr û Bexdayê, Encûmena Wezîrên Iraqê dê roja Sêşemê dicive û biryarê li ser şandina budçeya Herêma Kurdistanê dide.

Cîgirê Serokê Parlamentoya Iraqê Şaxewan Ebdullah di civîneke rojnamevanî de ragihand, piştî xwendina duyemîn a projeyasaya bûdçeyê li parlamentoyê, wê pişka Herêma Kurdistanê ya di bûdçeya Iraqê de jî bi derbaskirina bûdçeyê li Parlamentoya Iraqê re bê şandin.

Cîgirê Serokê Parlamentoya Iraqê Şaxewan Ebdullah herwiha da zanîn, li gorî rêkeftina navbera Hewlêr û Bexdayê, Encûmena Wezîrên Iraqê dê roja Sêşemê 18ê Nîsanê bicive û biryarê li ser şandina budçeya Herêma Kurdistanê bide.

Parlamentoya Iraqê bi Encûmena Wezîrên Iraqê pro-amadebûna 235 parlamenteran jeyasaya bûdçeyê ya zêdetirî

xwendina xwe ya yekem a bûdçeya 2023, 2024 û 2025an pêk anî ku ji nav zêdetirî 198 trîlyon dînanan, pişka Herêma Kurdistanê %12.67 e.

Di 13ê Adara 2023ê de,

198 trîlyon dînar pesend kir, ku di çarçoveya rêkeftina navbera Hewlêr û Bexdayê de, divê Hikûmeta Herêma Kurdistanê rojane 400 hezar bermîl petrol bifiroşe. **PeyamaKurd**

Haci Mahmûd: Îranî dixebitin da YNK dagere nav hukumeta Herêma Kurdistanê

Hefteya borî du heyetên dîplomatîk yên Îranê seredana Herêma Kurdistanê kirine û bi partiyên Kurdistanê re hevdiştin kirine. Siyasetmedarê Kurd Haci Mahmûd ragihandiyê ku heyet ji bo pirsgrîkên navbera PDK ê û YNK ê çareser bikin û hem dijberiya di nan YNK ê de çareser bikin hatine herêma Kurdistanê. Hevdiştin di rewşeke baş de derbas bûne.

Hefteya borî cîgirê wezîrê îstîxbarata Îranê yê Îtlaatê Ağa Lutfî û yê din cîgirê serokkomar yê ji bazirganiyê bepirs û hem balyozê berê yê Sûriyê û Iraqê Hasan Danayîfer bû ku 2 heyet di bin serpereştiya wan de hatibûn Kurdistanê. Ragihandina Haci Mahmûd wehaye:

"Ji bilî çareseriyê pirsgrîkên navbera PDK ê û YNK ê, ji ber Îranî di wê baweriyê de ne ku Îsraîl partiyên Rojhilatê Kurdistanê bikartînin, peyman bi Iraqê û bi Herêma Kurdistanê re rewte

hevdiştinên wan bûn.

Heyet bi temamê partiyên herêma Kurdistanê re hevdiştin kirin. Lê hevdiştinan ji raya giştî vedişêrin. Eger heyet ji Amerîka an ji YA yê bûna yekser digihandin medyayê. Bandor û hêza Îranê li herêmê û bi taybetî li ser Iraqê heye. Rêvebirên herêma Kurdistanê ji Îranê xwestin ku ku rola xwe bileyzînin û pirsgrîkan çareser bikin. Îran dixebite ku pirsgrîkên navbera PDK ê û YNK ê çareser bike, Îran di wê baweriyê de ye ku pirsgrîkên

navbera her du partiyên li ser ewlehiya Îranê tehdîd e. Lewra Îran dixwaze YNK dagere nav hukumetê û peyman navbera Erbîl û Bexdayê bi rêve here.

Li ser tîkiliyên navbera partiyên Rojhilat û Îsraîlê, heyeta Îranê gotiyê ku li bajarê Esfahanê 8 kes hatine girtin û îtfarê kirine.

Pirsgrîkên di navbera YNK ê de neket rojewa me. Lê her çendî pirsgrîk zahmet bin jî, Îran dikare çareser bike û ew şiyana Îranê heye." **PeyamaKurd**

Nêçîrvan Barzanî: Enfal, qurbanîdana gelê Kurdistanê ye

Serokê Herêma Kurdistanê wiha got, Nêçîrvan Barzanî, di salvegera "Îro, di bibîranîna 35 saliya

bibîranîna 35an a komkujiya Enfalê de peyamek arasteyî gelê Kurdistanê kir û diyar kir ku Enfal, kîmyebaran û qurbanîdana gelê Kurdistanê ye.

Nêçîrvan Barzanî, di peyama xwe de bal kişand ser jenosîda Enfalê û wekî tawana dijmirovî pênase kir û peyama xwe ya di derbarê vê tawanbariya dîrokî de

tawanên Enfalê de ku rejîma berê ya Iraqê di sala 1988an de li dijî xelk û axa Kurdistanê encam da, em bi rêz û hurmet zêdetir ji 182 hezar şehîdên Enfalê bi bîr tînin û em bejina xwe li hember canên wan ên pak ditewînin û silav li malbat û kes û karên wan ên serbilind bin.

Bi vê helmetê, em dubare

dikin ku divê Hikûmeta Iraqê kes û karên enfalkiriyên, di hemû waran de qerebû bike û biryara Dadgeha Bilind a Tawanana a Iraqê ku Enfal wekî jenosîd, tawana dijî mirovatiyê û tawana cengê nas kiriye, cî bi cî bike. Li Herêma Kurdistanê jî divê baştir xizmeta wan bê kirin û zêdetir girîngî pê bê dayîn.

Statuya destûrî ya Herêma Kurdistanê, berhema xebat û têkoşîn û bi sedan hezaran şehîdên tawanên hovane yên wekî; Enfal, kîmyebaran û qurbanîdana gelê Kurdistanê ye. Her di vê bîranîna de bi yekrêzî, biratî û karên hevbeş ji bo parastina destkeftî û mafên xwe hurmetê li can û yada şehîdan bigirîn.

Her wiha divê em hemû hewilên xwe bidin ji bo ku Enfal di qada navneteweyî de zêdetir wekî jenosîd bê naskirin û li tu cihekî cihanê tawaneke wisa dubare nebe. Silav li ser giyanê şehîdan be." **PeyamaKurd**

Mesrûr Barzanî ji bo ewlehî û aramiya Silêmaniyê piştevaniya xwe ragihand

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî, li ser rewşa bajarê bi Parêzgarê Silêmaniyê Heval Ebûbekir re axivî. Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî,

şevê din bi rêya telefonê bi Parêzgarê Silêmaniyê Heval Ebûbekir re rewşa devera Silêmaniyê û parastina ewlehî û aramiya wê deverê gotûbêj kir.

Serokwezîr Mesrûr Barzanî, di pêwendiya telefonê de nîgeraniya xwe li hember rewşa ne li bar a ewlekariya parêzgeha Silêmaniyê nîşan da û piştevaniya hikûmetê ji bo dabînkirina parastina asayîş û aramiya zêdetir li navçeyê ji Parêzgar re ragihand.

Hêjayî gotinê ye, piştî êrişa Tirkîyeyê ya balafirxaneya Silêmaniyê ya 7ê Nîsanê, şeva borî jî balafireke bêmîrov a Tirkîyeyê li navçeya Pencwîn a Silêmaniyê di navbera gundê Wirya Kanî Mîranê li çiyayê Şêx Hesên otomobîlek kiribû armanc û li gorî agahiyên, 2 kes hatibûn kuştin û kesek jî birîndar bûye. **PeyamaKurd**

Ji ser Enfala Germiyanê 35 sal derbas bûn

Ji ser Enfala Germiyanê 35 sal derbas bûn. Beriya niha bi 35 salan îro, Rêjîma Bees a rûxandî, bi hezaran jin û zarokên Ger-

miyanê veguhestin û wenda kirin. Berî 33 salan, rêjîma Bees a Iraqê li pêş civaka navdewletî di heyama 7 mehan de û di

çarçoveya 8 qonaxan de, proseya enfalkirina gelê Kurdistanê bi rê ve bir. Di wê proseya leşkerî ya rêjîma Bees de, ji 4 hezar û 500î zêdetir gund û bi sedan bajarok û zozan wêran kirin û xelkê wê ber bi çarenivîseke nediyar ve birin. Di enfalkirina Germiyanê ya di qonaxa 3emîn de bû, artêşa Iraqê di 6 - 12 Nîsana 1988an de, ji her aliyekî ve êrişî ser Germiyanê kir. Ji Kelar ta Cebar û Sengaw û ta Aşdax û gundên derdorê ve û bi hemû cure çekên nû û teknolojîya nû ji asman û zemînê ve êriş kir û bi hezaran malbatên Kurdan enfal kirin. **PeyamaKurd**

Daxuyaniya HUDA PARê ji Arinç!

Serokê Berê yê Meclisa Tirkîyê Bulent Arinç diyar kir, "Helbet Serokê Giştî yê HUDA PARê û hevalên wî jî hevalên me yên berê ne. Yanî ew hevalên ku em di nava Partiya Refahê de bûn, bi wan re kar dikirin."

Bulent Arinçê ku di merasîma danasîna Namzetên Wekilên Serdema 28emîn a AK Partiyê ya Manîsayê de axivî, piştî danasîna Serokê Parêzgeha Manîsayê ya HUDA PARê Saîd Seyitoglu ev daxuyanî da.

"Helbet Serokê Giştî yê HUDA PARê û hevalên wî jî hevalên me yên berê ne. Yanî ew hevalên ku em di nav Partiya Refahê de bi wan re xebitîn in. Guh nedin gotegotên di medyayê de. Ew mirovên pak û welatparêz ên vî welatî ne."

Arinç da zanîn ku "Hilbijartineke dijwar bû" û wiha got: "Ti bijardeyên me ne hêsan bûn. Me bi çî re têkoşîn kir, me çî tabû şikand. Me ji bo welatê xwe, bi taybetî yên di temenê xwe de çî fedakarî kir, şahid in." **PeyamaKurd**

PAK'ê Xalid Begê Cibrî, Yusuf Zîya Beg û hevalên wan bibîranî

Partiya Azadîya Kurdistanê (PAK), di salvegera qetilkirina Xalid Begê Cibrî, Yusuf Zîya Beg û hevalên wan de peyama şermezariyê belav kir.

Di dîroka Kurdistanê de ji serhildan û tevgerên neteweyî yên herî girîng yek jê jî tevgera neteweyî ya 1925ê ye ku bi serokatîya Şêx Seîd destpêbûye. Wekî tê zanîn amadekarîya vê serhildanê ji aliyê Teşkilata Azadîyê ve hatibû destpê kirin.

Teşkilata Azadîyê di sala 1921ê de hatîye damezrandin. Serokê wê jî Xalid Begê Cibrî bû û Yusuf Zîya Beg jî yek ji rêveberên Teşkilata Azadîyê bû.

Lê mixabin berîya ku amadehîya serhildanê tamam bibe, Dewleta Tirkîyeyê, ji bo rê li ber vê

serhildanê bigire, di cotmeha 1924an de ewilî Yusuf Zîya Beg girt, paşê jî di 20ê çileyê pêşîna 1924an de jî Xalid Begê Cibrî girt. Dewleta Tirkîyeyê herdu rêberên Kurdan şandin Hefsa Bedlîsê.

Piştî girtina Xalid Begê Cibrî û Yûsûf Zîya Beg, bi provakasyoneke Dewleta Tirkîyeyê, serhildan ji dema ku hatibû plan kirin zûtir dest pê bû. Û rêberê neteweyî, olî û civakî yê gelê Kurdistanê Şêx Seîd serokatîya vê serhildanê kir.

Li gorî biryara Dîwana Herbê ya Bedlîsê ku Dîwaneke Herbê ya ku bi desthilatîyên taybet yên Dewleta Tirkîyeyê ve hatibû wazîfedar kirin, di roja 14ê Nîsana 1925an de, li Bedlîsê Xalid Begê Cibrî û

Yusuf Zîya Beg kuştin. Heta nuha jî baş nayê zanîn ka herdu rêberên miletê kurd bi gulebaran kirinê yan bi darve kirinê hatine kuştin. Herdu rêberên gelê Kurdistanê, ji ber amadekarîyên Teşkilata Azadîyê yên ji bo serhildaneke neteweyî hatin qetil kirin. Di eynî rojê de bi qerara Dîwana Herbê ya Bedlîsê rêberên miletê Kurd Elî Rîza Beg, Bahaddîn Beg, Faîk Beg û Mele Evdirrehmanê Şîrnexî jî hatin darve kirin.

Mixabin heta îro jî cîhê mezelen Xalid Begê Cibrî, Yusuf Zîya Beg Elî Rîza Beg, Bahaddîn Beg, Faîk Beg û Mele Evdirrehmanê Şîrnexî jî wek cîhê mezelen Şêx Seîd, Seyîd Rîza û hevalan wan, cîhê mezelê Seîdê Kurdî. Heta îro jî aliyê Dewleta

Tirkîyeyê ve nehatîne eşkere kirin.

Em bi vê minasebetê careke din bangî Dewleta Tirkîyeyê dikin da ku cîhê mezelen Şêx Seîd, Seyîd Rîza û hevalan wan, cîhê mezelen Seîdê Kurdî, Xalid Begê Cibrî, Yusuf Zîya Beg Elî Rîza Beg, Bahaddîn Beg, Faîk Beg û Mele Evdirrehmanê Şîrnexî eşkere bikin.

Em wek PAK (Partiya Azadîya Kurdistanê) xwe

berdewamîya rêbaza Teşkilata Azadîyê, berdewamîya têkoşîna Xalid Beg û Yûsûf Zîya Beg û hevalan wan dibînin û ji bo armanca wan a Kurdistanê azad têdikoşin. Di 98emîn salvegera şehadeta wan de, em Xalid Begê Cibrî, Yusuf Zîya Beg, Elî Rîza Beg, Bahaddîn Beg, Faîk Beg û Mele Evdirrehman Şîrnexî û hemû şehîdên Kurdistanê bi giramî bibîrtînin. **Nerina Azad**

Mesrûr Barzanî: Em îro bi dilekî tijî xem û kul, şehîd û qurbanîyên Enfala hovane bi bîr tînin

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê di salvegera Enfalê de peyamek belav kir û daxwaz ji hikûmeta Iraqê kir, "Em îro bi dilekî tijî xem û kul, şehîd û qurbanîyên Enfala hovane ku

yek ji hovtîrîn şeweyên jenosîda li dijî gelê Kurd û Kurdistanê bû, bi bîr tînin."

Weke tê zanîn îro ji ser komkujiya Enfalê, 35 sal derbas dibin. Ji 6 Sibata 1986an heta 6ê Îlona 1988an ji aliyê rejîma Beesê bi serokatiya Sedam Husên ve li dijî Kurdan, qirkirina bi navê Enfalê destpê kir û di encama heşt qonaxan de zêdetirî 182 hezar Kurd bi awayekî komkuji hatin kuştin û hatin bêserûşunkirin. Qonaxa sêyem jî di 14 Nîsana 1988an de destpê kir.

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî di Salvegera Enfalê de peyamek belav kir û da zanîn, "Em îro bi dilekî tijî xem û kul, şehîd û qurbanîyên Enfala hovane ku yek ji hovtîrîn şeweyên jenosîda li dijî gelê Kurd û Kurdistanê bû, bi bîr tînin."

Mesrûr Barzanî da zanîn, îro 35 sal di ser komkujiya Enfalê re derbas dibin û got "Rejîma Besê ya Iraqê bi çend qonaxên cuda cuda bi hezaran xelkê sivîl û bêtawan yên gund û navçeyên curbicur yên Kurdistanê veguhaste çolên Başûr û naverasta Iraq, bi zindî hatin binaxkirin û beşeke gelek zêde ji wan jî heta niha wenda ne û çarenivîsa wan ne diyar e." Serokwezîr daxwaz ji Iraqê kir ku ziyandîtiyên Enfalê bîn qerebûkirin û wiha got "daxwaz ji hikûmeta Iraqê dikin ku erk û berpirsiyariyên xwe yên exlaqî û destûrî cîh-bicîh bike û zirardtî, malbet û kesûkarên stemlêkiryên destê rejîma Beesê bi awayekî şayîste qerebû bike û hevkarîya Hikûmeta Herêma Kurdistanê jî bike da ku, bi awayekî baştir bikaribe xizmeta kesûkarên serfiraz yên şehîdan bike." *PeyamaKurd*

Çekdarên nenas êrîşî baregeha îstixbarata Sûrî kir: Efserek hat kuştin...

Navenda Çavdêriya Mafên Mirovan a Sûriyeyê (SOHR) ragihand ku çekdaran li Quneytrayê êrîş biriyê ser baregeha îstixbarata rejîma Sûriyê û di encamê de efserekî artêşa Sûriyê hatiye kuştin.

Li gorî SOHRê çekdarên nenas êrîşî baregeha îstixbarata leşkerî ya hêzên Şamê li ser rêya Mişêrfê-Resim El Xewalid a gundewarê parêzgeha Quneytrayê kir.

Hat diyarkirin, di encama êrîşa ku çekên giran û topên RPG hatin bikaranîn de, efserekî baregehê hat kuştin û 4 endamên din jî birîndar bûn.

Herwiha 14ê Nîsanê jî berpirsê beşa lêkolînan a baregeha ewlehiya rejîma Sûriyê li bajarê Nawa yê Derayê ji aliyê çekdarên nenas ve hat kuştin. *PeyamaKurd*

Nêçîrvan Barzanî li Romayê bi Serokwezîra Îtalyayê Giorgia Meloni re civiya

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li Romayê bi Serokwezîra Îtalyayê Giorgia Meloni re civiya.

Serok Nêçîrvan Barzanî li ser hesabê xwe yê medyaya civakî derbarê hevdîtina do ya bi Serokwezîra Îtalya Giorgia Meloni de daxuyaniyek da. Nêçîrvan Barzanî di daxuyaniya xwe de ev tişt anî ziman: "Hevdîtina bi Giorgia Meloni re kêfxweşîyeke mezin bû. Me tekezî li ser pêşxistina pêwendiyên kir. Min spasîyên xwe pêşkêşî birêz Meloni kir ku di demên dijwar de Îtalyayê piştgiriya Herêma Kurdistanê û Iraqê kiriye." Herwiha di hevdîtîne de hate gotin, piştevaniya Îtalya ji bo Iraq û Herêma Kurdistanê wê berdewam be.

Di berdehamiya daxuyaniya

niwîskî ya Serokatiya Herêma Kurdistanê de hat gotin, "Di

Îtalyayê Meloni tekez li ser wê yekê kir ku piştevaniya Îtalya bo

hevdîtîne de, aliyên tekezî li ser pêşxistina pêwendiyên hevbeşên navbera Herêma Kurdistanê, Iraq û Îtalyayê kirin." Serokwezîra

Iraq û Herêma Kurdistanê wê berdewam be û tekezî li ser giringiya aramiya li Herêma Kurdistanê û Iraqê kir. *PeyamaKurd*

PAK: 'Em Şehîdên Enfalê Bigiranî Bibîrtînin'

Armanç kuştina hemû mîrên Kurd ên ji 13 salî heta 70 salî bû.

Ji bo ev armanç pêk bê, hemû rê û awa mubah bû; bombekirin, ji bin ve wêrankirina gund û bajaran, qetlîamên gelêrî, bikaranîna çekên kîmyayî û hwd.

Partiya Azadiya Kurdistan (PAK), di 35'emîn salvegera Komkujiya Enfalê ku ji aliyê rejîma Beasê de hatibû kirin daxuyaniyek belavkir.

"Di sala 1986an de Dewleta Iraq a Saddam Huseyîn di dema şerê bi Îranê re hêzeke mezin şand ser Başûrê Kurdistanê.

Armanç kuştina hemû mîrên Kurd ên ji 13 salî heta 70 salî bû. Ji bo ev armanç pêk bê, hemû rê û awa mubah bû; bombekirin, ji bin ve wêrankirina gund û bajaran, qetlîamên gelêrî, bikaranîna çekên kîmyayî û hwd.

Ev êrîşên hovane 3 salan berdewam kir, lê êrîşên herî mezin di sala 1988an de rûda, Helebçe yek ji wan êrîşan bû. Ne tenê Kurd her wiha Asûrî û Turkmenan jî ji van êrîşan para xwe girt.

Enfal bi qetil kirina 8000 mîrên Barzanîyan dest pê kir û heta sala 1989an 182.000 Kurdistanî hatin qetil kirin.

Di encamê de 182.000 Kurdistanî hatin kuştin, ji 4665 gundên başûrê Kurdistanê 4000ê wê bi erdê re kirin yek, bajarên wek Qeladiza, Seyd-sadiq yek mala ku ava nema. 3000 mizgeft, 2000 dibistan, 300 nexweşxane û 27 dêr wêran kirin. Milyonek Kurdistanî cîh û warên xwe berdand bi çol û çîya

ketin. Elektrîk, telefon, rê hemû felc bûn, zevî û ziraet beyar man,

heywanê wan kedî neman. Dema leşkerên Seddam tribûna bendava Dukanê vekir, bi sedan gund bi xanî û mal û zevîyên xwe di binê avê de man. Seddam û heramîyên wî navê vê jenosîde ku wan ji Quranê girtibû, danibû "Enfal". Enfal mana xwe "xenîmeta şer" e. Belê rast e, Seddam ne tenê Kurdistan wêran kir, mîrên ku destê wan çek digre kuşt, bi dehhezaran jinên kurd ber bi çolên Ereban ve mecbûrî koçberîyê kir, wek "xenîmeta şer" dest danî ser wan, destdirêjî li wan kir û hinekên wan li sûkên dewletên Xelîcê firotin. Hîn îro jî li deverên Ereban, gorên komkujiya Kurdan dertên holê.

Îşaretên qirkirina Kurdan hîn di sala 1983an de, dema bi girtin û kuştina hemû mîrên Barzanîyan ku bi dest xistibûn diyar bûbû. Baasîyan avêtibû ser herêma Barzan, ji 10ê heta 70 salî, 8000 mîrên Barzanîyan dîl girtibûn û biribûn çolên başûrê Iraqê û hemû bi saxî binerd kiribûn. Jinên wan li Musul û Hewlêre mecbûrê îqametê kiribûn.

Yek ji qetlîama herî mezin ku tarîxa modern şahid bûye, komkujiya Enfalê ye. Ew sê salên di navbera 1986-1989an de, Seddam ew êrîşên hov, di bin sîya şerê bi Îranê re kir.

Amerîka, Ewropa, Yekitîya Sowyet ,dinya , musulman, cîranên Kurdistanê hemû

bêdeng man, çavê xwe girtin û xwe kerr kirin. Kîngê bi sed-hezaran Kurd ji bo hewla canê xwe, li sînoren Tirkîyê asê bûn û ew dîmen bi rêya televizyona ketin malên Emerîkî û Ewropîyan, hîn nuh dezgehên navneteweyî dengên xwe bilind kirin. Hîn jî ew sûretên bi sed-hezaran Kurd di serma û qesemê de ku xwe li sînoren Tirkîyê, Îran û Sûriyê dabûn di hafizeyan de teze ne.

Lê belê, ne jenosîdên pêştir, ne ya Enfalê, ne jî yên vê paşîyê lidarketîne, nekarîye rê li ber doza azadiya Kurdistanê bigire.

Belê, Enfal ne bes jenosîda li dijî gelê Kurdistanê bû, ew herweha jenosîdeke li dijî mirovatîyê jî bû.

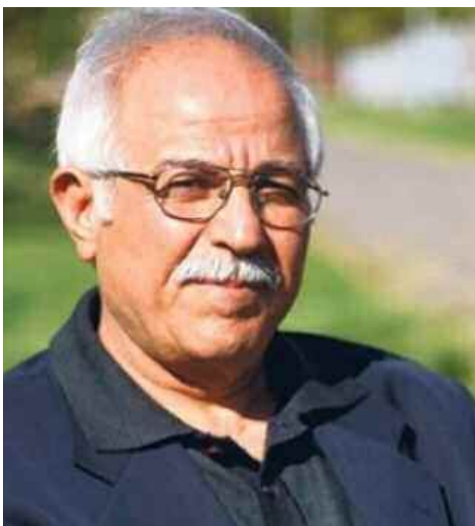
Bi hemû wehşet û wêrankariya xwe Enfalê jî xelkê Kurd teslîm negirt. Gelê kurd ew 4000 gund û bajarên xwe ji nû ve ava kirin, rê û pire ji berê jî çêtir kirin. Zevî ji nû ve şîn bûn, kerîyên pez û garana dewaran li mêrgên Kurdistanê ji nuh ve çêrîyan. Li ser axa xwe, xwe bi xwe îdare kir, azadî û demokrasîyeke ku tu car ew ax nebûye şahid, anî.

Dewleta Federa ya Kurdistanê Başûr îro ne tenê ji bo Kurdan, herweha ji bo Asûrî, Turkmen, Ereban, ji hemû etnîsîte, Êzîdî, Suryanî, Kildanî, Şebek, Ehîlî Heq, Şîî hemû ol û mezhebî re bûye sitar.

Divê dinya êdî vekirî piştgirîya gelê Kurd bike ku xwe bi xwe îdare bike, mecbûrî jîyana bi dewletên ku ev kareset anîne serê wan, neke. Divê em hemû Kurdên li dinyayê, Dewleta Federe ya Kurdistanê Başûr biparêzin

Parlamentoya Kurdistanê roja 14ê Nîsanê, ji bo bibîranîna Enfalê reş, îlan kirîye. Kurd ne tenê di roja 14ê Nîsanê de, wê tim û tim vê qirkirîne bîne bîra xwe û ew ê ji bîr neke. Em şehîdên Enfalê û hemû şehîdên Kurdistanê bigiramî bibîrtînin û yên ku ev jenosîda pêk anîne, bi tîndî rûreş dikin." *Nerina Azad*

Serokê Kurdistanê Xalid Begê Cibrî...

İbrahim GUÇLU
(ibrahimguclu21@gmail.com)

Di Dîroka Kurdistanê de deme ku ji serhildana milî ya Kurdistanê ya 1925an bê qal kirin du navên dîrokî û hêja derdikevin pêş. Yek ji wan Xalid Beg e. Yê din jî, Şêx Seîd Efendî ye. Xalid Beg serokê Rêxistina Azadiyê (Komîteya Îstîklalê ya Kurdistanê) ye. Şêx Seîd Efendî, serokê Tevgera 1925an e.

Serokê Rêxistina Azadi Xalid Beg û hevalê wî Yisûf Ziya Beg di 14 Nîsana 1925an de hatin darve kirin. Ew û hevalê wî Yisuf Ziya Beg bi awayekî nehiqûqî hatin darizandin.

Jiyana Xalid Beg a malbatî û leşkerî û siyasî û rêxistinî...

Xalid Beg, di sala 1882an de li Gimgimê (Wartoyê) tê dinyayê. Bavê wî Mehmûd Beg e. Mehmûd Beg him serokeşîra Cibran e û him jî li Wanê qeymeqamî kiriye. Diya wî Xaltiya Şêx Seîd Efendî ye. Xalid Beg, di heman dem de bi Şêx Seîd Efendî û Şêx Abdûllahê Melekan re kûrmet û kûrxaltiyê hev in.

Xalid Beg, dibistana Eşîretî ya li Kabataşê û Dibistana Leşkerî ya Bilind xelas dike. Ew yek ji yaverên leşkerî yê jîr e. Wezîfeya wî ya yekem Fîlîstîn e. Erebi û Farişî jî baş dizane. Ew kesekî çand û edebîyadhezê kurdî bûye jî. Loma li ser çand û edebiyata kurdî û li ser zimanê kurdî jî xebat kiriye.

Mirovê doza miletê kurd bûye. Kemalîstan xwestine ku dema ew dest ji doza kurd berde, dê îmkânên mezin ji wî re pêk bînin. Ew van yekan red dike.

Di dema Şerê Osmanî û Rûsyayê de di bin serokatiya Xalid Beg de çend hêz ava dibin. Ew hêzan di şer de gelek serkeftî dibin.

Dema ku leşkerên Rûsyayê tînin Xinûs û Wartoyê, wê demê Alaya Xalid Beg tê Elazixê û zivîstana xwe li Palûyê derbas dike (1915). Di sala 1916-an de hikûmet wezîfaya avakirina Qonaxa Ovacık a Dersîmê dide Xalid Beg. Wê demê ji Apê kevneparlamentarê SHPê Mehmed Elî Eren Xidir Beg re dibe mêvan. Leşkerên xwe li ser erdê wî bi cîh dike.

Xalid Beg li Ovacixê ji pêwendiya dewlet û gel eciz dibe. Loma jî li hemberî siyaseta dewletê helwestekî rexnegirî bi awayekê nîşan dide. Loma jî dewlet ji ew helwesta Xalid Beg eciz dibin û loma jî alaya wî paşve digrin.

Di sala 1918an de Eşîretên elewîyan êriş tînin ser Eşîreta Cibranîyan. Mehmet Şerîf Firatê ku nivîskarê "Dîroka Wartoyê", giliyê Xalid Begê ji dewletê re dike. Dibêje ku: "Halid Begê Mîralay yê Cibrî û Halid Begê Mîralaya yê Eşîra Hesenan eşîretan çekdar dikine. Bi cilûmergên kurdî li

gûnda digerine. Propagandaya kurde-warî dikine. Li gûndan pitûkên xwe yên bi kurdî nivîsandine û pirtuka Ehmedê Xanî Mem û Zînê li gûndan bela dikine."

Xalid Beg pişt re li Erziromê dibe Şerleşker.

Nûrî Dersîmî,, endamê Cemîyeta Tealî ya Kurd bû. Ew yek ji serokatiya Koçgiriye bû û di serpêhatiyê de dibêje ku Xalid Beg li Kurdistanê li gelek bajarên rêxistinên Cemîyeta Tealî ya Kurdistanê ava kiriye.

Ew agahdarî jî derdixin holê ku Cemîyeta Tealî ya Kurdistanê li gelek herêmên Kurdistanê di bin serokatiya Xalid Beg de rêxistin bûye.

Ev rastiya bi nêrînen M. Şerîf Firatê ku Dîroka Wartoyê nivîsandiyê û li dijî kurdî bûye jî derdikeve holê.

Xalid Beg, piştî Şerê Cîhanî yê Yekemîn dest bi xebata rêxistinkirina kurdan dike

Piştî ku Cemiyeta Tealî ya Kurd belav dibe, Xalid Beg ji bona ku rêxistinek nû ava bike, bi mîr, axa, şêx, serokeşîr, mele û munewerên Kurdistanê re danûstandin dike. Encama van danûstandinan jî di sala 1921-an de

Rêxistina Azadiyê ava dikin. Wek tê zanîn piştî Şerê Cîhanê yê Yekemîn, di 10 Tebaxa 1920an de Peymana Sevrê pêk hat. Vê peymanê şer qedand.

Peymana Sevrê, peymanek naverok dagirtî bû. Ji sê sed xalî zêdetir bû. Di Peymanê de ji bona kurdan jî mafê dewletbûnê hatibû pejirandin. Ew xalên Peymana Sevrê, xalên 62-65an bûn. Di Peymana Sevrê de hatibû tespît kirin ku: Komîsyonek dê ji îngilîzan, fransîzan, îtalyayîyan ava bibe. Ev Komîsyona dê li beşek Kurdistanê li Rojavayê Firatê sistema rêvebiriyek herêmî çê bikin.

Piştî salekê dema Kurdan xwestin dê serî li Cemiyeta Miletan bidin dê bibin serbixwe û dewletekê.

Xalid Beg her çiqas ev peymanê ji bona miletê kurd û Kurdistanê peymanek têr û tijî nedidît jî, piştigiriya Peymana Sevrê dike. Ji bona ku xalên Peymana Sevrê yên di derbarê miletê kurd û Kurdistanê bikevin jiyane xebat dike. Hezar mixabin Xalid Beg, di ew hewildana xwe de bi sernakeve. Lewra Kemalîst li dijî vê xebatê derdikevin. Kurdan berdidin hevûdu.

Wê demê Xalid Beg ji bona doza Kurdistanê vekirî û profesyonelî xebat bike, dixwaze ji wezîfeyaxwe dest berde û îstîfa bike. Lê îzîn naye dayîn. Encama vê rewşê Xalid Beg, tê sirgûn kirin.

Xalid Beg dişînin Dersîmê. Dema ku Xalid Beg diçe Dersîmê Ovacikê, ji bona ku kurdên elewî û sînî di arman-

ca milî û Kurdistanî de bibin yek xebat dike.

Ev yeka Kemalîstan û dewleta wan eciz dike, Alayîya Xalid Beg li Dersîmê xeter tê dîtîn, loma jî emir tê dayin ku ew paşve vegere. Ew vedigere Wartoyê (Gimgimê) li wir xebata xwe didomîne.

Di wê demê de Kongreya Erziromê tê li darxistin. Ji bona kongreyê Xalid Beg jî tê vexwendin. Lê Xalid Beg vê vexwendinê red dike û beşdarî kongreyê nabe. Ev helwesta Xalid Beg zêdetir Kemalîstan eciz dike. Loma jî biryar tê girtin ku Xalid Beg ji serokatiya eşîrê were dûrxistin bête şandina Erziromê. Ev di sala 1920-an de sirgûnî Erziromê dibe.

Şerîf Firatê Wartoyî ew hewildana Xalid Beg ya di derbarê Peymana Sevrê de di pirtuka xwe ya "Doğu İlleri ve Varto Tarihi" de qal dike. Wusa dibêje: "... Di vê navberê de Mîralay Xalid Begê Cibrî, li herêma Gimgimê, Kopê, Melezgirtê, Kela Xinûsê, Kanîreş, Boglan û Çewligê ji serokeşîr û şex û mela û keyayên gûndan mezbetayên morkirî berhev dikir û bo Cemiyeta Tealî ya Kurd dişand. Ji wira jî, qaşo ji bo vî karî bo Mistefa Nemrûdî û Şerîfê Kurd ku li Yekîtiya Netewan dixebitin, dihatine şandin." (s. 156-157)

Piştî ku Xalid Beg sirgûnî Erziromê dibe, êdî navenda xebata wî ya milî Erzirom dibe. Ew bi hevalên xwe re dest bi rêxistineke nû dikin. Di ew xebatê de leşkerên payebilind yên kurd di vê xebatê de cîh digrin. Di xebatê de rola Mîralaybûna Xalid Beg gelek mezin e.

Ew rêxistinekê ava dikin. Ev rêxistina "Komîteya îstîklalê ya Kurdistanê (Azadî)" ye. Rêxistin di sala 1921-an de ava dibe. Rêxistina Azadî, ji mîran, axayan, serokeşîran, şêxan, munewer-ran, meleyan, esferên kurd ava dibe.

Di derbarê Rêxistina Azadî de agahdariyên zêde di belgeyên îngilîzande hene.

Beşek damezrênêrên Azadiyê ew in: Xalidê Begê Cibrî, Dr.Fuat, Ekrem Cemîlpaşa, Hecî Mûsa, Husên Paşayê (kor) Heyderanî, İhsan Nuri Paşa, Şêx Tahir, Seyid Ebdilqadir, Hecî Axdî (Bavê Tûjo), Hecî Mûsa Beg, Wusif Ziya, Xalidê Hesenan.

Rêxistina Azadiyê, heta sala 1923an xebata xwe îlegal (veşartî) û di qadeke teng de dimeşîne.

Lê piştî ku Peymana Lozanê teyê îmza kirin, Rêxistina Azadiyê dest bi rêxistinek giştî li Kurdistanê dike. Di demek kurt de 23 bajar û bajarokan şaxên wê tînin ava kirin. Ji hemû çînan û tebeqeyan gel dibe endam û piştgirê Rêxistina Azadiyê. Xebata xwe gurr dikin ku di rewşek musaît de dest bi serhildanê bikin.

Dilketin û îdama Xalid Beg û Dadgeha Dîwanê Herb ya Bedlîsê...

Pêşketina xebata Rêxistina Azadiyê bala dewletê bi xurtî dikşine. Agahdarî ber bi Enqereyê di derbarê Rêxistina Azadiyê de û xebata Xalid Beg de diherike.

Mistefa Kemal, piştî van agahdariya di dawîya sala 1924 de diçe Erziromê. Di şîvekê de Mistefa Kemal û Xalid Beg hevûdu dibînin. Xalid Beg, ji Mistefa Kemal re dibêje ku "ez dixwazim ji wezîfeya xwe ya leşkerî îstîfa bikim. Ez nizanîm ku çima hûn nahêlin yekî ku bi were îxanetiyê dike ji kar veqete?" Axevtin germ dibe. Xalid Beg derdikeve devre.

Mistefa Kemal û hevalên wî, baş fahm dikin ku Xalid Beg ji wan dûr e û ew xwediyê armanek din e û dixwaze ku ji bona Kurdistanê serbixwe xebat bike.

Dema ku birayê wî Ehmed Beg (Ahmet Sever) vê yekê tespît dike ew diçe Erziromê Xalid Beg re hevbûdîtin çê dike.

Ehmed Beg dibêje "Dema ku min ji Xalid Beg re got, jiyana te di xetereyê de ye, divêt tu ji Erziromê derkevî".

Wê demê wî ji min re got: "Ez hay jê heme ku li dora min xetere heye lê çî dema ku ez vê serê zivîstanê ji Erziromê derkevî ev dê ji bo kurdan bibe felaket, teqez divêt em li benda biharê bimînin."

"Piştî van gotinan, lê zêde dike û dibêje "Herin, xwe amade bikin lê bisekinin heta ku bihar têye."

Xalid Beg, wê demê gelek aşkere biryar dide ku biharê dest ji wezîfeya xwe berde, bi profesyonelî karên rêxistinê bike û amadekariya serhildanê bike.

Hezar mixabin beriya wê, serhildana Beytuşebabê dest pê dike. Wê demê di derbarê Rêxistina Azadiyê de operasyon dest pê dike.

Xalid Beg, di roja 20 kanûn 1924 de li Erziromê tê girtin û wî dibin zindana Bidlîsê. Wê demê Yisûf Zîya Beg jî dîl dikeve.

Xalid Beg û Yisûf Zîya Beg di Dîwana Herbê ya Bedlîsê de bi awayekî ne hûqûqî û bi lezûbez tînin darizandin.

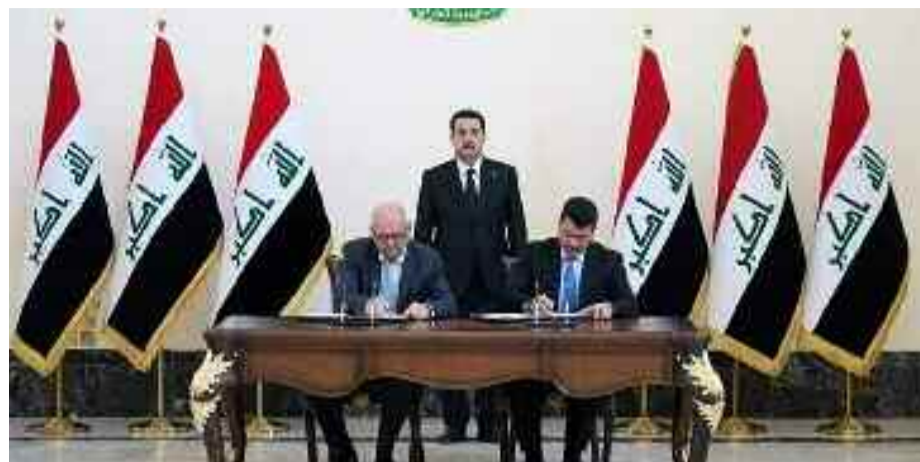
Xalid Beg û Yisuf Ziya Beg di dadgehe de parêznameyek gelek cidî û naverok dagirtî pêşkêş dikin. Di parêznameyê de Rêxistina Azadiyê, armançên wê, mafên miletê kurd, mafê çarenivîsiya miletê kurd diparêzin.

Di derbarê Xalid Beg û Yisûf Ziya Beg de biryara îdamê hat dayin.

Ew di 14ê Nîsan a 1925-an de bi gulebaraniyê hatin kûştin. Piştî Serhildana 1925an demekî kurt şûnda hatin îdam kirin.

Багдад и ПРООН подписали меморандум о борьбе с коррупцией

Федеральное правительство Багдаде под эгидой премьер-министра Мухаммеда Шиас

меморандум о взаимопонимании с Программой развития Организации Объединенных Наций о сотрудничестве в борьбе с коррупцией для повышения прозрачности и подотчетности в государственном и частном секторах страны.

Меморандум был подписан в

Судани, который выразил благодарность ПРООН за постоянную помощь в борьбе с коррупцией в стране.

"Правительство продолжает преследовать коррупционеров и тех, кто причастен к краже государственных денег, и будет стремиться вернуть украденные сред-

ства", — говорится в заявлении, опубликованном сегодня пресс-службой Судани.

Судани заявил о "решимости своего правительства сотрудничать с международными институтами и организациями, чтобы разработать механизмы по борьбе с коррупцией и устранить ее угрозу планам устойчивого развития, не допустить препятствия развитию экономики и реализовать подход правительства к реформам".

Коррупция в Ираке остается важнейшей проблемой на фоне бедности и безработицы. Ирак занимает 157-е место в списке Индекса восприятия коррупции "Transparency International" из 180 стран мира. Страна продолжает бороться с повальной административной и финансовой коррупцией, которая многими рассматривается как основная причина неэффективности и отсутствия прогресса. kurdistan.ru

Ирак попросил суд США взыскать с Турции \$1,5 млрд за экспорт нефти из Курдистана

Министерство нефти Ирака обратилось в федеральный суд в Вашингтоне (округ Колумбия) с просьбой привести в исполнение

Ирака через турецкую территорию по нефтепроводу Киркук-Джейхан был приостановлен 25 марта. Нефтяные компании, рабо-

месторождений Курдистана прекратили добычу.

Ирак обвинял Турцию в нарушении положений соглашения 1973 года, согласно которому "турецкое правительство должно выполнять инструкции иракской стороны относительно перемещения нефти, экспортируемой из Ирака, ко всем центрам хранения, перевалки и конечным потребителям". В 2017 году в Курдистане состоялся референдум, где подавляющее большинство респондентов поддержали независимость региона. Несмотря на то, что Багдад не разрешил Эрбилю отделиться, автономия самостоятельно экспортировала нефть через Турцию и получала вырученные за нее средства без координации с федеральным правительством.

Экспорт нефти из Ирака в марте сократился до 3,534 млн б/с на фоне приостановки поставок в Турцию с севера страны, сообщает Iraq Oil Report. По итогам февраля иракские поставки за рубеж составили в среднем 3,738 млн б/с. Таким образом, за месяц экспорт снизился на 204 тысячи б/с. kurdistan.ru

взыскание \$1,5 млрд с Турции в рамках выигранного спора о поставках нефти из Курдистана, сообщило юридическое издание Law360. В конце марта международный арбитражный суд постановил, что Турция нарушила двустороннее соглашение, содействуя независимым трубопроводным потокам регионального правительства Курдистана (КРГ). В результате экспорт с севера

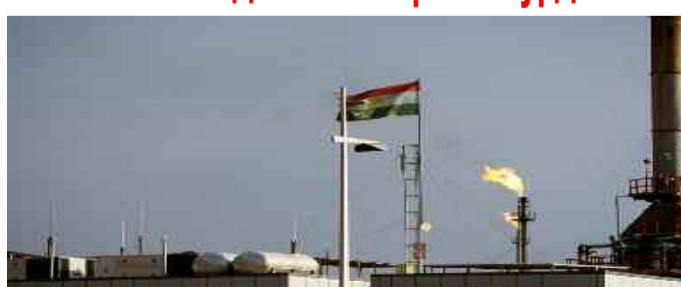
тающие в иракском Курдистане, транспортировали через Турцию около 400 тысяч баррелей нефти в сутки. Помимо этого, приостановка транспортировки затронула и объемы, контролируемые федеральным правительством, в 75 тыс. б/с. Несмотря на то, что иракские и курдские власти 4 апреля договорились о возобновлении экспорта нефти, постановления так и не начались, а большинство

Ирак подпишет техническое соглашение о возобновлении добычи нефти в Курдистане

Министр строительства Ирака Бангин Рекани объявил в воскресенье, 16 апреля, что технические проблемы, препятствующие экспорту нефти из Курдистана, решены, подтвердив отсутствие юридических или технических препятствий для возобновления экспорта нефти из курдского региона.

После подписания в Турцию будет направлено письмо о возобновлении экспорта нефти из Курдистана. Ожидается, что этот шаг поднимет экономику региона и увеличит доходы иракского правительства, сказал Рекани в интервью "Kurdistan24". Совет министров Ирака обсудит финансовые права Курдистана во вторник, добавил иракский министр.

Багдад не выделял бюджет Курдистану в течение четырех месяцев в этом году. Однако федеральное правительство Ирака намерено выделить Эрбилю часть средств из бюджета, пусть даже в виде займов. Прежде чем средства могут быть переведены,

должен быть одобрен законопроект о бюджете, учитывающий и бюджет Курдистана. Ранее в этом месяце премьер-министр Курдистана Масрур Барзани и его иракский коллега Мухаммед Шиас-Судани приняли участие в подписании совместного соглашения между Эрбилем и Багдадом, которое позволит Региональному правительству Курдистана (КРГ) возобновить экспорт сырой нефти, остановленного по решению суда в Париже. kurdistan.ru

Глава КРГ принял делегацию ВОЗ

17 апреля премьер-министр Иракского Курдистана Масрур Барзани принял делегацию Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ) во главе с начальником ее отде-

ления в Ираке Ахмедом Зуйтеном, чтобы обсудить пути укрепления двустороннего сотрудничества.

Как сообщил курдский премьер-министр в Facebook, "мы обсудили работу и проекты Всемирной организации здравоохранения в Курдистане и Ираке и подчеркнули важность развития сотрудничества между Министерством здравоохранения КРГ [Регионального правительства Курдистана] и Всемирной организацией здравоохранения".

КРГ сотрудничает с ВОЗ для улучшения медицинских услуг и сдерживания вспышек и новых заболеваний, включая недавнюю пандемию "COVID-19". kurdistan.ru

Ученые Курдистана проведут конференцию по геноциду файли

В Курдистане пройдет конференция, на которой будут представят доклады, посвя-

щенные многочисленным актам геноцида против курдов-файли, совершенных режимом Саддама Хусейна. Конференция призвана продемонстрировать миру доказательство геноцида против этого этнического меньшинства.

Трехдневная конференция должна начаться в городе Эрбилю 2 мая под эгидой президента "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуда Барзани. Об этом в интервью "BasNews" сегодня сообщил глава отдела по делам файли в штаб-квартире Барзани Али Файли.

Мероприятие организуют университеты Салахаддина, Дохука и Сорана.

Предыдущие иракские режимы переместили и сослали в Иран около 600 000 курдов-файли и конфисковали их имущество в 1970-х и 1980-х годах. За этот период пропало без вести почти 22 000 представителей сообщества файли. Тысячи файли были лишены гражданства. kurdistan.ru

Багдад проведет третью конференцию по водным ресурсам

В мае Ирак планирует провести третью Багдадскую конференцию по водным ресурсам, и направил приглашения иранской и турецкой делегациям принять участие в ее работе. "Встречи и работа продолжаются с иранской и турецкой сторонами в отношении доли воды Ирака", — сообщило в воскресенье "Iraqi News Agency" со ссылкой на заявление министра водных ресурсов страны. Федеральное правительство Ирака также намерено направить в Турцию "техническую делегацию" для обсуждения общих водных ресурсов. kurdistan.ru

Президент Курдистана и Папа Франциск обсудили вопросы мирного сосуществования

13 апреля президент Иракского Курдистана Нечирван Барзани

Курдский президент и Папа Римский подтвердили свою при-

тяться сегодня с Папой Франциском, и я рад видеть Его Святейшество в добром здравии", — написал курдский лидер в Twitter, еще раз подтвердив свою приверженность продвижению гармонии и сосуществования в Курдистане, Ираке и за его пределами. "Папа подчеркнул важность сохранения мира и братства между общинами Ирака", — добавил президент.

Эта встреча – первая встреча курдского лидера с Папой Франциском после его визита в Ирак и Курдистан в марте 2021 года.

После своего вступления в должность премьер-министр Масрур Барзани побывал с дипломатическим визитом в Ватикане в феврале 2020 года. Его сопровождала министерская делегация Регионального правительства Курдистана (КРГ), и он также встретился с Папой Франциском. kurdistan.ru

встретился в Ватикане с Папой Франциском. Стороны обсудили продвижение мира и братства между различными сообществами в регионе и Ираке.

верженность делу мира и сосуществования в Курдистане и Ираке, говорится в заявлении администрации президента Курдистана.

"Для меня большая честь встре-

КРГ расследует нападение на аэропорт Сулеймании

Премьер-министр Иракского Курдистана Масрур Барзани 12 апреля провел заседание кабинета министров Регионального правительства Курдистана (КРГ), чтобы обсудить различные темы, в том числе недавнее нападение на аэропорт Сулеймании.

Как подчеркнул премьер-министр, КРГ осуждает атаку на аэропорт.

"Для реагирования на нападение Совет учредил комитет по расследованию приостановки полетов и нападения, имевшего место возле аэропорта. Они полны решимости найти первопричины этих инцидентов и принять соответствующие меры, чтобы предотвратить их повторение", сказано в заявлении.

С прошлой недели Турция приостановила все полеты в аэропорт Сулеймания, обвинив "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) в поддержке турецкой "Рабочей партии Курдистана" (РПК), вооруженной группировки, которую Анкара считает террористической организацией.

Есть подозрение, что удар по аэропорту Сулеймании нанес именно турецкий беспилотник. Удар вызвал несколько пожаров по периметру аэропорта. Инцидент произошел, когда Мазлум Абди, командующий "Сирийскими Демократическими Силами" (СДС), вылетал из аэропорта Сулеймании в Сирийский Курдистан после встречи с американским военным командованием. kurdistan.ru

Археологи рассказали о быстром разрушении иракских памятников архитектуры из-за изменения климата

Иракское культурное наследие, пережившее тысячелетия, разрушается и медленно погребается под песком из-за изменения климата. Жара, продолжительные засухи и песчаные бури уничтожают такие вавилонские памятники, как руины города Умм Аль-Акариб в провинции Ди-Кар.

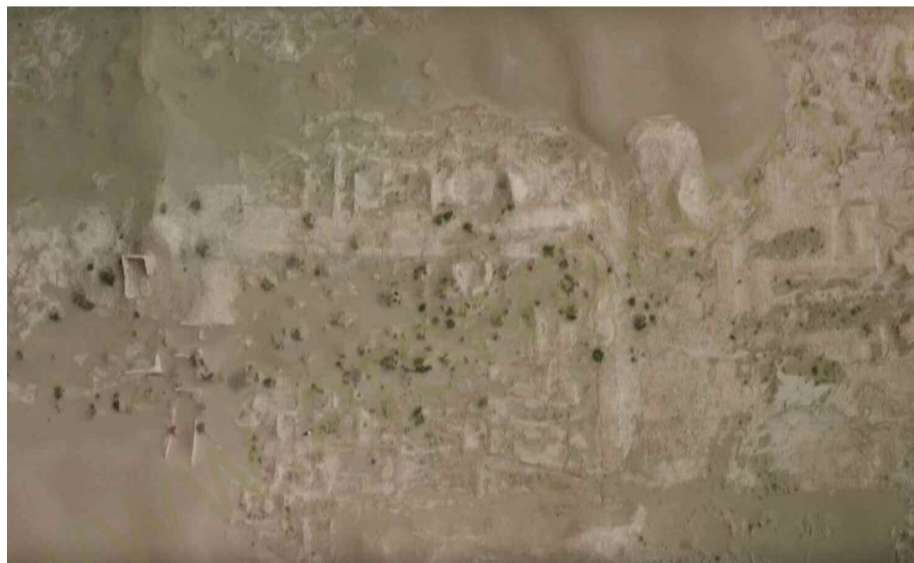
Развалины расположены на площади в пять квадратных километров, они датируются XXIV веком до н.э. До недавнего времени основную угрозу для объекта представляли мародеры, однако теперь наибольшую опасность являет собой песок.

Между реками Тигр и Евфрат возникли некоторые из древнейших цивилизаций в истории человечества, в связи с чем археологи находят там множество артефактов. Сегодня на этой территории быстрыми темпами идет процесс опустынивания, а песчаные бури как абразив провоцируют физическое выветривание и разрушение

памятников.

Проблема усугубляется засоле-

невая: необходимы усилия на уровне правительства по сдерживанию

нием: вода испаряется так быстро, что почва не успевает поглотить минералы, из-за чего на поверхности образуется корка. Она агрессивно взаимодействует со строениями и также играет на их уничтожение. Подобная проблема многоуров-

роста пустынь, такие как высаживание миллионов деревьев. Также необходимо взять где-то огромное количество пресной воды. К сожалению, Ирак выглядит далеко не лучшим образом с точки зрения экологического поведения. kurdistan.ru

Ирак в марте сократил экспорт нефти на 200 тысяч б/с

Экспорт нефти из Ирака в марте сократился до 3,534 млн б/с на фоне приостановки поставок в Турцию с севера страны, сообщает Iraq Oil Report.

По итогам февраля иракские поставки за рубеж составили в среднем 3,738 млн б/с. Таким образом, за месяц экспорт сократился на 204 тысячи б/с. Издание подчеркивает, что в последнюю неделю марта экспорт снизился почти на 500 тысяч б/с. Это произошло в связи с решением Арбитражного

суда Международной торговой палаты в Париже, который постановил приостановить экспорт нефти из Курдистана, расположенного на севере Ирака, в Турцию.

Ирак обвинял Турцию в нарушении положений соглашения 1973 года, согласно которому "турецкое правительство должно выполнять инструкции иракской стороны относительно перемещения нефти, экспортируемой из Ирака, ко всем центрам хранения, перевалки и конечным потребителям". Власти

Ирака и региональное правительство Курдистана (КРГ) договорились о возобновлении трубопроводных поставок нефти с севера страны в турецкий порт Джейхан, о чем было объявлено 4 апреля.

Нефтяные компании, работающие в иракском Курдистане, транспортировали через Турцию около 400 тысяч баррелей нефти в сутки. Помимо этого, приостановка транспортировки затронула 75 тысяч б/с из объема, контролируемого федеральным правительством. При этом, по оценке Iraq Oil Report, останов трубопровода в первую неделю апреля, вероятно, отразится на снижении объемов экспорта и в текущем месяце. Кроме того, уменьшение международных поставок может продолжиться и в следующем месяце, поскольку Ирак присоединился к ряду других членов ОПЕК+ и добровольно сократит добычу нефти с мая на 211 тысяч б/с.

Эрбиль отмечает 100-летие своей провинции

Столица Иракского Курдистана город Эрбиль сегодня отмечает свое 100-летие признания в качестве провинции. Город все больше превращается в космополитическую

столицу благодаря разнообразной социальной структуре.

Губернатор Эрбиля Омед Хошнав 12 апреля в своем заявлении поздравил сограждан со знаменательной годовщиной, и описал Эрбиль как место, где уважают и защищают "этническое и религиозное сосуществование".

Эрбиль – один из старейших городов мира, основанный более 5000 лет назад. Город стал региональным центром инвестиций, торговли и коммерции благодаря стабильности и безопасности. По данным департамента туризма Эрбиля, только в 2022 году столицу Курдистана посетили более 2,7 миллиона туристов из Курдистана, иракских провинций и из других стран. По данным телеканала "Kurdistan24", за последний год в провинции было завершено около 800 различных проектов. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 14 (526) 9-15 апрел 2023-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Премьер-министр Италии подтверждает поддержку Курдистана

Италия по-прежнему привержена своей постоянной поддержке Курдистана и Ирака, сотрудничества, особенно в экономической и энергетической сферах", — говорится в

заявила премьер-министр Джорджия Мелони во время встречи с президентом Курдистана Нечирваном Барзани в Риме.

"В ходе встречи лидеры двух стран обсудили двусторонние отношения Италии с Ираком и Курдистаном, а также пути расширения взаимного

сотрудничества, особенно в экономической и энергетической сферах", — говорится в

сообщении офиса курдского президента. "Премьер-министр Мелони подтвердила приверженность Италии дальнейшей поддержке Ирака и Курдистана и подтвердила, что Италия придает большое значение миру и стабильности в Ираке и Курдистане. Г-жа Мелони назвала

отношения Италии с Багдадом и Эрбилем ценными". На встрече также обсуждались последние политические события в Ираке, в том числе отношения между Региональным правительством Курдистана (КРГ) и федеральным правительством Ирака, а также пути решения вопросов, стоящих между ними.

Ранее в этот же день в Ватикане курдский президент провел встречу с Папой Франциском, обменявшись мнениями о продвижении мира и братства между различными общинами в Курдистане и Ираке. "Для меня большая честь встретиться сегодня с Папой Франциском, и я рад видеть Его Святейшество в добром здравии", — написал курдский лидер в Twitter. "Папа подчеркнул важность сохранения мира и братства между общинами Ирака". kurdistan.ru

нетта министров Абдуллою Насером Лутахом. Встреча была посвящена двусторонним отношениям между двумя странами. Официальный представитель ОАЭ подтвердил, что ОАЭ по-прежнему привержены укреплению своих двусторонних связей с Курдистаном, отметив, что курдский регион имеет особое значение для его страны.

Со своей стороны, курдский лидер выразил благодарность президенту ОАЭ шейху Мохаммеду бен Заиду Аль Нахайяну и вице-президенту шейху Мохаммеду бин Рашиду Аль Мактуму за их постоянную поддержку Курдистана. Представители ОАЭ высоко оценили "теплые и особые" отношения между ОАЭ и Курдистаном и подтвердили приверженность своей страны продолжению поддержки региона. Чиновники также обсудили возможность совместной работы над проектами, представляющими взаимный интерес. Встреча демонстрирует прочные связи, которые сложились между ОАЭ и Курдистаном в последние годы. ОАЭ были ключевым партнером Курдистана, оказывая финансовую и гуманитарную поддержку во время кризиса. Они также сотрудничают в экономических и торговых проектах. Консульство ОАЭ было открыто в Эрбиле в 2019 году. Курдистан стал важным партнером для стран Ближнего Востока, учитывая его стратегическое положение и природные ресурсы. Эрбиль также играет ключевую роль в борьбе с терроризмом и является верным союзником международного сообщества в укреплении стабильности и безопасности в регионе. kurdistan.ru

Сирию не приняли в Лигу арабских государств

Министры иностранных дел стран Персидского залива, Египта, Иордании и Ирака не приняли окончательного решения о возобновлении полноправного членства Сирии в Лиге арабских государств (ЛАГ). Это следует из итогового заявления участников встречи в Джидде, которое распространило Саудовское агентство печати.

В заявлении указано, что главы внешнеполитических ведомств "обменялись мнениями об усилиях, предпринятых для достижения политического решения, которое позволит преодолеть последствия сирийского кризиса, сохранить единство, безопасность, стабильность и арабскую идентичность Сирии, а также вернуть ее в арабское лоно".

Вопрос о восстановлении членства Сирии в ЛАГ, которому была посвящена встреча министров, в документе не упоминается. Участники совещания подчеркнули, что "политическое решение является единственным способом урегулирования сирийского кризиса", а также согласились с необходимостью активизировать консультации между странами арабского мира для создания механизмов, которые способствовали бы нормализации положения в стране.

Министры иностранных дел

стран Персидского залива, Египта, Иордании и Ирака собрались в пятницу в Джидде на заседании,

посвященное вопросу возобновления полноправного членства Сирии в Лиге арабских государств. Консультации проходят под эгидой Совета сотрудничества арабских государств Персидского залива (ССАГПЗ), в который входят Саудовская Аравия, Объединенные Арабские Эмираты, Катар, Бахрейн, Кувейт и Оман.

В среду министр иностранных дел и по делам эмигрантов Сирии Фейсал Микдад провел в Джидде переговоры со своим саудовским коллегой принцем Фейсалом бен Фарханом Аль Саудом. Это первый визит сирийского должностного лица высокого ранга в Саудовскую Аравию с 2011 года. Накануне совещания представителей ССАГПЗ, Египта, Иордании и Ирака премьер-министр Катара шейх Мухаммед бен Абдель Рахман Аль Тани заявил, что не

видит оснований для возвращения Сирии в ЛАГ.

Членство Дамаска в ЛАГ

было приостановлено в ноябре 2011 года в разгар начавшейся в Сирии гражданской войны. Большинство арабских стран, не добившись уступок от сирийских властей в пользу оппозиции, отзывали своих послов и присоединились к экономическому бойкоту арабской республики. Саудовская Аравия, Катар и несколько других государств в период конфликта оказывали финансовую и военную помощь вооруженным формированиям, выступившим против сирийского правительства. В последнее время несколько арабских стран, в том числе ОАЭ, Бахрейн и Оман, возобновили работу своих дипломатических миссий в Дамаске, однако вопрос возобновления членства Сирии в ЛАГ по-прежнему вызывает споры среди членов организации. kurdistan.ru

Халабджа: мирный житель убит в результате взрыва минометного снаряда

В результате взрыва минометного снаряда 11 апреля в провинции Халабджа Иракского Курдистана погиб мирный житель и трое получили ранения. Как сообщила местная полиция, инцидент произошел в селе Балха района Хавраман, где в результате разрыва минометного снаряда погиб 31-летний мужчина по имени Асо Кайкаус, а двое его друзей получили ранения. Пока не известно, был ли взорвавшийся снаряд остатком войны против "Исламского государства" (ИГ). Тем не менее, подобные инциденты часто происходят в различных районах Курдистана и Ирака.

В конце октября в деревне Адилия провинции Киркук произошел взрыв, в результате которого несколько детей погибли и получили ранения. По словам полицейских, дети непреднамеренно подожгли свалку, в результате чего в ней сдетонировало взрывное устройство. kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18
+994 55 202-73-53

Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Усуб Теифур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə
S. Mehmandarov ev 25,
mənzil 17
Navnisan: Bakû Az1040, soçaq
S. Məhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица
С. Мехмандаров дом 25, кв. -17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar
mərkəzində yığılıb səhifələnilib və
"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500